

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును. 30324

9. } చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ ఆగస్టు నెల 2-వ తేది బుధవారము } No. 105
ము } దుండుభి నా మ సంచ త్స ర ము, శ్రా వణ మా స శుద్ధ దశమి ౧౦. } సంచిక ౧౦౫

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము అంధ్రవచనము.

పు 9 సంపుటములు: ౯ భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి	రూ॥ ౧౧ ౦ ౦
పు 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యాకాండములు- ౧ సంపుటము	౪ ౪ ౦
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు- ౧ సంపుటము	౪ ౪ ౦
యుద్ధకాండము-మూడు భాగములు, ౧ సంపుటము	౪ ౪ ౦
శ్రీరామకాలనిర్ణయము	౦ ౮ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

ankateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

ప్రథమ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును (155)

బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు ఏవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాబజారు వీధి, కలకత్తా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పందెండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

కర్మాగారము స్థాపించబడియున్నది అన్ని కనుల ధోరణులు, చీరలు, వర్తింపులు, కోటింగులు, బెడ్ షీట్లు పలుమాదిరిల ఖద్దరు వస్త్రములు తయారు చేయబడుచున్నది. దినము 1-కి కెయ్యి గజముల గుడ్డ తయారుచున్నది. బావాటాలు గుత్తముగా పుచ్చుకొన బడినవి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వాటాలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి. వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

ములు తెలుసుకొన గోరవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు తెనుగు భాషలో వ్రాసుకొనవలెను.

జి. ఆర్. గుప్త, కొత్తవేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, Bezvada.

ఓటో మోహిని

2833

మీరు బయటపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయుండు నప్పుడు, వెండిండ్లు, విందులు- జరుగు పుడు మీ సుఖమొగించిన మంచి సువాసన నిచ్చి ఆనందమును, సుఖమును కలుగజేయును.

రోబినియా లైలము

కేవలకాలములో ఉపయోగించుటా కచ్చిన కేత్రములకు చూచుకొని పొందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతికటుంబములోను అవశ్యకము. ఎల్లవోడ్లను విక్రయించబడును.

ఓటోమోహిని ధర బుడ్డి 1-కిరూ 2, 1, 0-12-0, 0-8.

రోబినియా లైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bunder st, Madras. మీరూం కంపెనీ, 6 బంధరు వీధి, మదరాసు

ంద్రజాల మహేంద్రజాలము

1-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యో హాన్సానువము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక తిమా విచిత్రనిరీదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని యుచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీనుతో ఫియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట మున్నగు జనుయొత్తైన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా గుట్ట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పోత్రము గుభావలో అతి సుఖమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది. గ్రంథమును చదివిన అత్యుద్యుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్రంథీ యిచ్చుచున్నాము. దీనికేల రూ 4-0-0. త్వరపడును.

ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

అన్నియు మరులేనా?

ఆశ్చర్యశీలపదనివారిణి

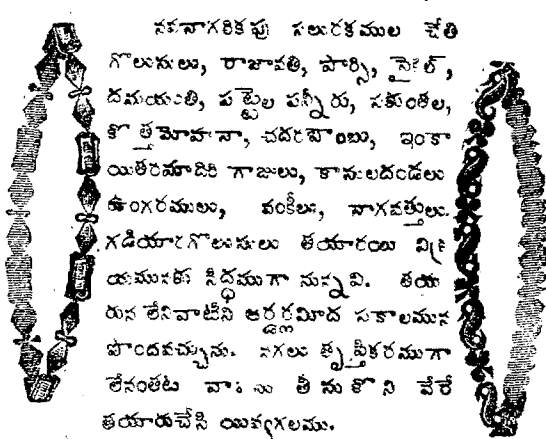
కాలు పుట్టకలేవెరిగి, విక్రలు తొడలు, లావయియుం డీస బూరకాలు అనుబడును. పిక్కలయందుగాని తొడలయం దుగాని లావుగలిగి నట్లనై యుండిన వల్లీకమనబడును. కాళ్ళు నల్ల నై దురదతోమూడి చక్కముపొట్టువలె రాలయండిన శీ పద మనబడును. వైదిధములలోనుండు యేనాతిబోదకాలు నయినను లోనికి, పయికి మందులు సేవించుటవల్ల 3 దినములలోనే నీరు యిగిరి, కాలు చులకనై వారముదినములలోనే పూర్తిగా నివారణయగును.

లోనికి పయికి ఉపకరించు మందుల 1 పెట్టు 4-0-0.

రెడ్డి అండు కంపెనీ.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపొస్టు, గోవాజిల్లా,

మొదటిరకం సవరం బంగారుచే తయారు కాబడిన

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి

(1842) అండు కంపెనీ, నగల వర్తకులు,

649

చైనాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

“స్పార్లింగ్” వేటెంటు

బీగపు ముద్దను ఉపయోగింపుడు

పై పై ౧, 1 1/2, 2, 2 1/2, 3, 3 1/2, 4, 4 1/2, 5, 5 1/2, 6, 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 8 1/2, 9, 9 1/2, 10, 10 1/2, 11, 11 1/2, 12, 12 1/2, 13, 13 1/2, 14, 14 1/2, 15, 15 1/2, 16, 16 1/2, 17, 17 1/2, 18, 18 1/2, 19, 19 1/2, 20, 20 1/2, 21, 21 1/2, 22, 22 1/2, 23, 23 1/2, 24, 24 1/2, 25, 25 1/2, 26, 26 1/2, 27, 27 1/2, 28, 28 1/2, 29, 29 1/2, 30, 30 1/2, 31, 31 1/2, 32, 32 1/2, 33, 33 1/2, 34, 34 1/2, 35, 35 1/2, 36, 36 1/2, 37, 37 1/2, 38, 38 1/2, 39, 39 1/2, 40, 40 1/2, 41, 41 1/2, 42, 42 1/2, 43, 43 1/2, 44, 44 1/2, 45, 45 1/2, 46, 46 1/2, 47, 47 1/2, 48, 48 1/2, 49, 49 1/2, 50, 50 1/2, 51, 51 1/2, 52, 52 1/2, 53, 53 1/2, 54, 54 1/2, 55, 55 1/2, 56, 56 1/2, 57, 57 1/2, 58, 58 1/2, 59, 59 1/2, 60, 60 1/2, 61, 61 1/2, 62, 62 1/2, 63, 63 1/2, 64, 64 1/2, 65, 65 1/2, 66, 66 1/2, 67, 67 1/2, 68, 68 1/2, 69, 69 1/2, 70, 70 1/2, 71, 71 1/2, 72, 72 1/2, 73, 73 1/2, 74, 74 1/2, 75, 75 1/2, 76, 76 1/2, 77, 77 1/2, 78, 78 1/2, 79, 79 1/2, 80, 80 1/2, 81, 81 1/2, 82, 82 1/2, 83, 83 1/2, 84, 84 1/2, 85, 85 1/2, 86, 86 1/2, 87, 87 1/2, 88, 88 1/2, 89, 89 1/2, 90, 90 1/2, 91, 91 1/2, 92, 92 1/2, 93, 93 1/2, 94, 94 1/2, 95, 95 1/2, 96, 96 1/2, 97, 97 1/2, 98, 98 1/2, 99, 99 1/2, 100, 100 1/2, 101, 101 1/2, 102, 102 1/2, 103, 103 1/2, 104, 104 1/2, 105, 105 1/2, 106, 106 1/2, 107, 107 1/2, 108, 108 1/2, 109, 109 1/2, 110, 110 1/2, 111, 111 1/2, 112, 112 1/2, 113, 113 1/2, 114, 114 1/2, 115, 115 1/2, 116, 116 1/2, 117, 117 1/2, 118, 118 1/2, 119, 119 1/2, 120, 120 1/2, 121, 121 1/2, 122, 122 1/2, 123, 123 1/2, 124, 124 1/2, 125, 125 1/2, 126, 126 1/2, 127, 127 1/2, 128, 128 1/2, 129, 129 1/2, 130, 130 1/2, 131, 131 1/2, 132, 132 1/2, 133, 133 1/2, 134, 134 1/2, 135, 135 1/2, 136, 136 1/2, 137, 137 1/2, 138, 138 1/2, 139, 139 1/2, 140, 140 1/2, 141, 141 1/2, 142, 142 1/2, 143, 143 1/2, 144, 144 1/2, 145, 145 1/2, 146, 146 1/2, 147, 147 1/2, 148, 148 1/2, 149, 149 1/2, 150, 150 1/2, 151, 151 1/2, 152, 152 1/2, 153, 153 1/2, 154, 154 1/2, 155, 155 1/2, 156, 156 1/2, 157, 157 1/2, 158, 158 1/2, 159, 159 1/2, 160, 160 1/2, 161, 161 1/2, 162, 162 1/2, 163, 163 1/2, 164, 164 1/2, 165, 165 1/2, 166, 166 1/2, 167, 167 1/2, 168, 168 1/2, 169, 169 1/2, 170, 170 1/2, 171, 171 1/2, 172, 172 1/2, 173, 173 1/2, 174, 174 1/2, 175, 175 1/2, 176, 176 1/2, 177, 177 1/2, 178, 178 1/2, 179, 179 1/2, 180, 180 1/2, 181, 181 1/2, 182, 182 1/2, 183, 183 1/2, 184, 184 1/2, 185, 185 1/2, 186, 186 1/2, 187, 187 1/2, 188, 188 1/2, 189, 189 1/2, 190, 190 1/2, 191, 191 1/2, 192, 192 1/2, 193, 193 1/2, 194, 194 1/2, 195, 195 1/2, 196, 196 1/2, 197, 197 1/2, 198, 198 1/2, 199, 199 1/2, 200, 200 1/2, 201, 201 1/2, 202, 202 1/2, 203, 203 1/2, 204, 204 1/2, 205, 205 1/2, 206, 206 1/2, 207, 207 1/2, 208, 208 1/2, 209, 209 1/2, 210, 210 1/2, 211, 211 1/2, 212, 212 1/2, 213, 213 1/2, 214, 214 1/2, 215, 215 1/2, 216, 216 1/2, 217, 217 1/2, 218, 218 1/2, 219, 219 1/2, 220, 220 1/2, 221, 221 1/2, 222, 222 1/2, 223, 223 1/2, 224, 224 1/2, 225, 225 1/2, 226, 226 1/2, 227, 227 1/2, 228, 228 1/2, 229, 229 1/2, 230, 230 1/2, 231, 231 1/2, 232, 232 1/2, 233, 233 1/2, 234, 234 1/2, 235, 235 1/2, 236, 236 1/2, 237, 237 1/2, 238, 238 1/2, 239, 239 1/2, 240, 240 1/2, 241, 241 1/2, 242, 242 1/2, 243, 243 1/2, 244, 244 1/2, 245, 245 1/2, 246, 246 1/2, 247, 247 1/2, 248, 248 1/2, 249, 249 1/2, 250, 250 1/2, 251, 251 1/2, 252, 252 1/2, 253, 253 1/2, 254, 254 1/2, 255, 255 1/2, 256, 256 1/2, 257, 257 1/2, 258, 258 1/2, 259, 259 1/2, 260, 260 1/2, 261, 261 1/2, 262, 262 1/2, 263, 263 1/2, 264, 264 1/2, 265, 265 1/2, 266, 266 1/2, 267, 267 1/2, 268, 268 1/2, 269, 269 1/2, 270, 270 1/2, 271, 271 1/2, 272, 272 1/2, 273, 273 1/2, 274, 274 1/2, 275, 275 1/2, 276, 276 1/2, 277, 277 1/2, 278, 278 1/2, 279, 279 1/2, 280, 280 1/2, 281, 281 1/2, 282, 282 1/2, 283, 283 1/2, 284, 284 1/2, 285, 285 1/2, 286, 286 1/2, 287, 287 1/2, 288, 288 1/2, 289, 289 1/2, 290, 290 1/2, 291, 291 1/2, 292, 292 1/2, 293, 293 1/2, 294, 294 1/2, 295, 295 1/2, 296, 296 1/2, 297, 297 1/2, 298, 298 1/2, 299, 299 1/2, 300, 300 1/2, 301, 301 1/2, 302, 302 1/2, 303, 303 1/2, 304, 304 1/2, 305, 305 1/2, 306, 306 1/2, 307, 307 1/2, 308, 308 1/2, 309, 309 1/2, 310, 310 1/2, 311, 311 1/2, 312, 312 1/2, 313, 313 1/2, 314, 314 1/2, 315, 315 1/2, 316, 316 1/2, 317, 317 1/2, 318, 318 1/2, 319, 319 1/2, 320, 320 1/2, 321, 321 1/2, 322, 322 1/2, 323, 323 1/2, 324, 324 1/2, 325, 325 1/2, 326, 326 1/2, 327, 327 1/2, 328, 328 1/2, 329, 329 1/2, 330, 330 1/2, 331, 331 1/2, 332, 332 1/2, 333, 333 1/2, 334, 334 1/2, 335, 335 1/2, 336, 336 1/2, 337, 337 1/2, 338, 338 1/2, 339, 339 1/2, 340, 340 1/2, 341, 341 1/2, 342, 342 1/2, 343, 343 1/2, 344, 344 1/2, 345, 345 1/2, 346, 346 1/2, 347, 347 1/2, 348, 348 1/2, 349, 349 1/2, 350, 350 1/2, 351, 351 1/2, 352, 352 1/2, 353, 353 1/2, 354, 354 1/2, 355, 355 1/2, 356, 356 1/2, 357, 357 1/2, 358, 358 1/2, 359, 359 1/2, 360, 360 1/2, 361, 361 1/2, 362, 362 1/2, 363, 363 1/2, 364, 364 1/2, 365, 365 1/2, 366, 366 1/2, 367, 367 1/2, 368, 368 1/2, 369, 369 1/2, 370, 370 1/2, 371, 371 1/2, 372, 372 1/2, 373, 373 1/2, 374, 374 1/2, 375, 375 1/2, 376, 376 1/2, 377, 377 1/2, 378, 378 1/2, 379, 379 1/2, 380, 380 1/2, 381, 381 1/2, 382, 382 1/2, 383, 383 1/2, 384, 384 1/2, 385, 385 1/2, 386, 386 1/2, 387, 387 1/2, 388, 388 1/2, 389, 389 1/2, 390, 390 1/2, 391, 391 1/2, 392, 392 1/2, 393, 393 1/2, 394, 394 1/2, 395, 395 1/2, 396, 396 1/2, 397, 397 1/2, 398, 398 1/2, 399, 399 1/2, 400, 400 1/2, 401, 401 1/2, 402, 402 1/2, 403, 403 1/2, 404, 404 1/2, 405, 405 1/2, 406, 406 1/2, 407, 407 1/2, 408, 408 1/2, 409, 409 1/2, 410, 410 1/2, 411, 411 1/2, 412, 412 1/2, 413, 413 1/2, 414, 414 1/2, 415, 415 1/2, 416, 416 1/2, 417, 417 1/2, 418, 418 1/2, 419, 419 1/2, 420, 420 1/2, 421, 421 1/2, 422, 422 1/2, 423, 423 1/2, 424, 424 1/2, 425, 425 1/2, 426, 426 1/2, 427, 427 1/2, 428, 428 1/2, 429, 429 1/2, 430, 430 1/2, 431, 431 1/2, 432, 432 1/2, 433, 433 1/2, 434, 434 1/2, 435, 435 1/2, 436, 436 1/2, 437, 437 1/2, 438, 438 1/2, 439, 439 1/2, 440, 440 1/2, 441, 441 1/2, 442, 442 1/2, 443, 443 1/2, 444, 444 1/2, 445, 445 1/2, 446, 446 1/2, 447, 447 1/2, 448, 448 1/2, 449, 449 1/2, 450, 450 1/2, 451, 451 1/2, 452, 452 1/2, 453, 453 1/2, 454, 454 1/2, 455, 455 1/2, 456, 456 1/2, 457, 457 1/2, 458, 458 1/2, 459, 459 1/2, 460, 460 1/2, 461, 461 1/2, 462, 462 1/2, 463, 463 1/2, 464, 464 1/2, 465, 465 1/2, 466, 466 1/2, 467, 467 1/2, 468, 468 1/2, 469, 469 1/2, 470, 470 1/2, 471, 471 1/2, 472, 472 1/2, 473, 473 1/2, 474, 474 1/2, 475, 475 1/2, 476, 476 1/2, 477, 477 1/2, 478, 478 1/2, 479, 479 1/2, 480, 480 1/2, 481, 481 1/2, 482, 482 1/2, 483, 483 1/2, 484, 484 1/2, 485, 485 1/2, 486, 486 1/2, 487, 487 1/2, 488, 488 1/2, 489, 489 1/2, 490, 490 1/2, 491, 491 1/2, 492, 492 1/2, 493, 493 1/2, 494, 494 1/2, 495, 495 1/2, 496, 496 1/2, 497, 497 1/2, 498, 498 1/2, 499, 499 1/2, 500, 500 1/2, 501, 501 1/2, 502, 502 1/2, 503, 503 1/2, 504, 504 1/2, 505, 505 1/2, 506, 506 1/2, 507, 507 1/2, 508, 508 1/2, 509, 509 1/2, 510, 510 1/2, 511, 511 1/2, 512, 512 1/2, 513, 513 1/2, 514, 514 1/2, 515, 515 1/2, 516, 516 1/2, 517, 517 1/2, 518, 518 1/2, 519, 519 1/2, 520, 520 1/2, 521, 521 1/2, 522, 522 1/2, 523, 523 1/2, 524, 524 1/2, 525, 525 1/2, 526, 526 1/2, 527, 527 1/2, 528, 528 1/2, 529, 529 1/2, 530, 530 1/2, 531, 531 1/2, 532, 532 1/2, 533, 533 1/2, 534, 534 1/2, 535, 535 1/2, 536, 536 1/2, 537, 537 1/2, 538, 538 1/2, 539, 539 1/2, 540, 540 1/2, 541, 541 1/2, 542, 542 1/2, 543, 543 1/2, 544, 544 1/2, 545, 545 1/2, 546, 546 1/2, 547, 547 1/2, 548, 548 1/2, 549, 549 1/2, 550, 550 1/2, 551, 551 1/2, 552, 552 1/2, 553, 553 1/2, 554, 554 1/2, 555, 555 1/2, 556, 556 1/2, 557, 557 1/2, 558, 558 1/2, 559, 559 1/2, 560, 560 1/2, 561, 561 1/2, 562, 562 1/2, 563, 563 1/2, 564, 564 1/2, 565, 565 1/2, 566, 566 1/2, 567, 567 1/2, 568, 568 1/2, 569, 569 1/2, 570, 570 1/2, 571, 571 1/2, 572, 572 1/2, 573, 573 1/2, 574, 574 1/2, 575, 575 1/2, 576, 576 1/2, 577, 577 1/2, 578, 578 1/2, 579, 579 1/2, 580, 580 1/2, 581, 581 1/2, 582, 582 1/2, 583, 583 1/2, 584, 584 1/2, 585, 585 1/2, 586, 586 1/2, 587, 587 1/2, 588, 588 1/2, 589, 589 1/2, 590, 590 1/2, 591, 591 1/2, 592, 592 1/2, 593, 593 1/2, 594, 594 1/2, 595, 595 1/2, 596, 596 1/2, 597, 597 1/2, 598, 598 1/2, 599, 599 1/2, 600, 600 1/2, 601, 601 1/2, 602, 602 1/2, 603, 603 1/2, 604, 604 1/2, 605, 605 1/2, 606, 606 1/2, 607, 607 1/2, 608, 608 1/2, 609, 609 1/2, 610, 610 1/2, 611, 611 1/2, 612, 612 1/2, 613, 613 1/2, 614, 614 1/2, 615, 615 1/2, 616, 616 1/2, 617, 617 1/2, 618, 618 1/2, 619, 619 1/2, 620, 620 1/2, 621, 621 1/2, 622, 622 1/2, 623, 623 1/2, 624, 624 1/2, 625, 625 1/2, 626, 626 1/2, 627, 627 1/2, 628, 6

కమలికుబరము
మెలా పూడు - మదరాసు

మహాత్మునకు కారాగృహప్రాప్తి

ఉన్నతమతాదర్శక పూరుషుడు

అండనులో మేనెల 14-వ తేదీన డాక్టరు వాల్మీకి గారు

గాంధీ మహాత్ముని గురించి యీ క్రింది మతోపన్యాస మొనగరి

కారాగృహ విధానము (మృ) యోజనమని టిటికల జి. వి. సె. గారు నడివియుండిరి. కారాగృహవాసము దోషులను మంచి మార్గమునకు త్రిప్పటలేదు. ఇంక 6 సంవత్సరముల కారాగృహమునందుంచిన మాత్రమున గాంధీమహాత్ముని హృదయమున ప్రవేశించుచున్న అయిదవ భావములు అంత మొందగలవా? భారతదేశపు కారాగృహము లెట్లుండవో నాకు తెలియదు గాని టిటికల 60 వందల మామిళాశ్రాద్ధముల ఒక వాగులా టిటికల తిరుగు క నడచించిరి చదివిన ఆ దేశపు కారాగృహ బాపాలనమున కిది నిదర్శనమైనదో అచ్చట కారాగృహ వాసమత్యహారముగ నుండునని చెప్పవచ్చును. ఇదిగాక అదేశము నందు కారాగృహములు నిండి యున్నవని ఊహించవచ్చును. అనేకు హిమాలయ పర్వతము నిర్బంధవిధానము విచ్ఛలవిధిగ ఉపయోగించబడుచున్నది. బాలురు కృద్ధులు, సుప్రసిద్ధులగు జాతీయనాయకులు సుకమారులగు నారీంబులు ఉత్సాహ పూరితులగు పరిపూర్ణులను నిర్బంధించి బంధించుచున్నారు. నూతన భారత చరిత్ర మనకందెలమడుచే ప్రదర్శించబడుచున్నది. దొంగలకు ద్రోహులకు ఎట్టికీ విధింపబడునో అట్టి విధిగా గాంధీమహాత్ముడు క్రిటిక ప్రభుత్వముచే విధించి యున్నాడు. గాంధీగారి విషయమై నేటిదిము కొంత చెప్పవలసింది.

సుప్రసిద్ధులగు మూడునామధేయములు నాకీత్రుడు సురక్షితము నున్నాను. కాత్రినెల్లొక నిపుణులలో జి. సి. బోసుగారు, గ్రెగోరియస్, కమిషనరులలో రవీంద్రనాథ టాగూరు గారు క్రేష్టులు. మహానాయకులలో గాంధీగారు ఉత్కృష్టులు. ముఖ్యమంత్రి భారతీయులే. ప్రాతశాంతిదాయముల పట్టుకలు అంతమొందుచున్నపుడు ఒక మహాపురుషుడు దుర్బలించి నూతన పరిస్థితుల నేర్పరచి కాంతిని సౌఖ్యమునకు మార్గమును చూపుచుండును. టిటికలలో మహాత్ముడొకరిని నమ్ముచున్నాను. ఇటీవల అవతరించుటచే సంచలనము కలుగుచుండును. ప్రభుత్వమువారి నిరోధము ఈనూతన ప్రబోధమును మరింత ప్రబలింప జేయుచున్నది. అధికారులు జేరువిధమున ప్రవర్తించుటకు వీలులేదని చెప్పవచ్చును. అట్లుండవో మీ దేశముల ఆభిప్రాయములను వ్యతిరేకము వీలవరిపాలించు చుండవలయునో తెలియజేస్తుంది.

మహాత్ముని భయము

ఉదాత్తభావముల యీ మహానాయకుని కారాగృహ మునందుంచుటచే ప్రాగ్భేదమునందు వ్యాపించుచున్న స్వాతంత్ర్యోత్సాహమును బంధించుచున్న ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. నాయకుని దేహమును బంధించుచున్న గాని ప్రజలను నుల్లయించు దృఢముగ నాటుకొనియున్న యీ నాయకుని బోధలను మరలంప చేయుట అసంభవముగా? గాంధీమహాత్ముడు అవతార పురుషుడని పలువురు భారతీయులు నమ్ముచున్నారు. వీరికన్న ఎక్కువ స్వార్థహితులు, త్యాగవంతులు ప్రపంచ చరిత్రయందు పేరొక్కరు కానరాదు. మానవోద్ధరణమున కై నిష్కల్మష హృదయముతో ఎట్టి త్యాగమైనను గావించగల మహానీయుడు. పరమయోగుల వలెనే తన శక్తిహీనతను తాంగీకరించుచుండును. భారతోద్ధరణమే జీవితోద్దేశము కాకముని చెప్పెను. పరమాత్మతో గాంధీగారి యాత్మ విలీనమై యుండుటచే మానవుడనినవారికి కొంచమైనను భయములేదు. అందున ఒక్క నిమిషము మాత్రమువారికి సంభావము భయము కలిగించుచుండును. ఈ పరితీ సమయమునందు భారతీయులు కాలము వదులకొని త్యాగము అహింసా సూత్రములను త్యజింపించి, ఇట్లమే శరణ్యమని నమ్మి కరమోక్షమును మహాత్ముడు భయపడుచుండును. అట్లే భారతదేశమునకు మహాత్ముని నుగళ సంబంధము అంతమొందును. వ్యవస్థాపకములకే భారతదేశ దుర్లభతనని చింతించుచు, ప్రార్థన తపస్సు ఉపవాసములతో గాంధీగారు ప్రాణత్యాగము గావించుకొనెదరు. ఇట్టి మహా పురుషుని ప్రతిఘటించుటకు కాస్తాధీశులకు సామ్రాజ్యాధీశులకు శక్తివారు. వారి ప్రయత్నములు నిష్ఫలములు.

మహాత్ముని నిర్బంధించుటచే భారతదేశాభివృద్ధిని నిర్బంధించి బ్రిటిషు అధికారులు సమకట్టిని చెప్పవచ్చును. ఇదియొక కొత్త ప్రయత్నము కాదు. ఆ గొప్ప భండమునందు వ్యాపించిన ప్రబోధము చూతన ఆద్యములను నెలకొల్పింది. పుణ్యనదీ ప్రవాహమువలె జాతీయందలి కల్పనముల తొలగింప ప్రయత్నించుచున్నది. నుద్యోగాననిషేధము, అస్పృశ్యతా దోషనివాహ, సాంఘిక వికలత్వము, వీటిన్నీటిని సమస్యము జేయు అహింసాధర్మము యీ ఉద్యమమునకు పునాదులవలె నున్నవి. ఈ ప్రయత్నములు ఫలించిన ప్రపంచ చరిత్రయే ముగిసెను. భావములు ఉత్కృష్టములు ఆ శయములు శ్రేష్టములు, ఈ మహా సంక్షోభమునందు దృఢించెడి ప్రతిఘర్షణములను మధ్య ఉన్నతమతాదర్శక పూరుషుడగు మహాత్ముని తేజోవంతమగు విప్రవాసునిలకు బడి, భారతీయుల ప్రాచీన సంప్రదాయ ధర్మములు బోధించుచున్నది. జాతులక్ష్యము స్వాతంత్ర్యము పాండకలయుననన ప్రతిఘటన దౌర్జన్యమును నిప్రవాసుతో భరించవలెను. సామ్రాజ్యపు కర్వకత్తులను ప్రతిఘటించుచు కేవలము భారతీయుల మాత్రమే కాక మానవుల మాత్రములను పాపించుటకుకూడ వీరు పోరాటములనుపుచున్నారు. వాక్యాంతర్యము, స్వయంవిరూధి కారము, న్యాయపరిపాలనము, ఆత్మస్వాతంత్ర్యమునకు, వీరు పోరాటము సలుపుచున్నారు. ఇట్టి గొప్ప ఆశయములతో మహాత్మి సమర్థతను బ్రటిషు సామ్రాజ్యమును మీరు ప్రతిఘటించుచున్నారు. కత్తిలేరు. ఇద్దరులేదు. సత్యమే సాధనము. సాటిలేని పలుకు బడియే సహాయము. భారతదేశమునందలి పరిస్థితుల మహిమ అసమానమైనది ఇది కేవలము భారతీయుల సంగ్రామము కాదు. భారతీయుల ప్రయత్నములకల్ల ప్రపంచమున కంతయు స్వాతంత్ర్యమును నమ్మును. స్వాతంత్ర్యమే కాక ఉన్నత జీవితవిధానము కూడ ఏర్పడవచ్చును.

మహాత్ముని కేసువిచారణ

గాంధీమహాత్మునిపై బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారిక అభియోగము తెచ్చిరి ప్రభుత్వముపట్ల అయిదవ భావములు తనకున్నవని గాంధీగారు అంగీకరించిరి. సంతాపముతో న్యాయమూర్తి తనభర్త్యమును నిర్దోహించెను. నిందితునియెవల తనకు గల గౌరవమును ప్రకటించెను. రెండువేల సంవత్సరముల క్రింద జరిగిన చరిత్రాత్మక మగు విచారణ భావకమునకు వచ్చుచున్నది. ఆలోచన వ్యాయాధిగతికి కేసువిచారించి నిందితుని క్షమించుట కంతమాత్రము ఇష్టము లేకుండెను. ఆ యూసుకు ఈ భారతీయుడు ఒక పేసేర మొర్రుకొని. బైబిలు నందలి యీక్రింది భాగమును మీరు గమనించుడు.

“జాన్ బుర్రుడు యేసుక్రీస్తును వైలేటు (గోరును న్యాయాధికారి) నద్దకు తీసికొనిపోయిరి. ఇతడు జాతికి దుర్బోధనలు చేయుచున్నాడు. ప్రభుత్వము వారికి కప్పము చెల్లించ కూడదని చెప్పచున్నాడు అని వారతని నిందించిరి.” ఉత్తమ మతమునకు చేరిన వారివే అధికారము చెలాయించుట కష్టతరము. నింక శాధికారులు యాసత్యమును గ్రహించి మహా ప్రకృతులను క్షమించుచుండురు. ఏనుక్రీస్తువలెనే గాంధీగారు కూడ తాజీకుజీవితమును నిర్మత్యము చేసులేరు. నైతిక జీవితమునకు ఇబ్బందులను తొలగించి ముగియులను అభివృద్ధి పరుటకును, ఆత్మోద్ధరణమునకును, రాజకీయ స్వాతంత్ర్య మొక సాధనము. కావుననే గాంధీగారు ప్రజల రాజకీయ జీవితమును పరిశుభ్రపరచు సమకట్టి. అయిన ఇందుకొరకే వీరు గౌరవింపబడుటలేదు. నూతన మతసాధకు డగుటచే వీరి కీర్తి ప్రపంచమంతయు వ్యాపించుచున్నది. వీరిసందేశ మొక నూతన మతముగాని నూతనవిధానము కాదు. అసహాయాద్యమును ఆత్మపారిశుధ్యమున కొక సాధనమని మీరు చెప్పుచున్నారు. ఇంతేకాక మానవోద్ధరణమున కిది సాధనము. మానవుని నైతికాభివృద్ధికి విరుద్ధములగు పాశ్చాత్య నాగరికతాభావములకు ప్రబల శత్రువు.

గాంధీమహాత్ముడు విప్లవసమయము కాదు, విప్లవకారుడు కాదు. భారతీయుల దుర్లభ నీతిబాహ్య ప్రవర్తనములకు వీరు పాశ్చాత్య నాగరికతలని దుష్ఫలితములను గ్రహించిరి. పరాధీన

తన కలిగిన భావనావ్యయమునకు వీరు చిందించిరి. అందుచే వీరు పాశ్చాత్య నాగరికతను దూషించుచున్నారు.

వీరు అధికమగు దేహపటుత్వము లేనివారు. ఆయన యొక్క వయస్సు రాలిగా నున్నతరుణి యంతమాత్రము, సూర్య పానుల బరువుండును. ఇట్టి గొప్పసంగ్రామమునకు నాయకత్వము వహించుట అశ్చర్యకరము. బుద్ధిబలముకూడ అధికముగ లేన రమ్యోష్ఠా నాయకులకు వీరికన్న అధికమగు బుద్ధిబలము గలను ప్రజలయందు ఉద్రేకము కలిగింపజాలిన వక్రత్వకక్షకూడ. లేదు. వీరు కాంతముగ కారణకార్యములను తెలుపుచు ఉపన్యసింపుచుండును. ఉద్రేకము పురిగొల్పురు. ఉన్నత ఆదర్శములను బోధించెదరు. “విజయము ముఖ్యము కాదు. త్యాగమే ముఖ్యము. విజయము ముఖ్యము కాదు. బాధానుభవమే ముఖ్యము” ప్రపంచమునదిట్టి ‘విప్లవకారుడు’ ముందే యీడు జన్మించియుండలేదు. ఇంక వీరిపలుకుబడికి గౌరవమునకు కారణమేమి. వారిభావములు పశువులనులేనవి. వారిప్రవర్తనము నిష్కలంకమైనవి. అపారమగు దయ అసద్భక్తమగు త్యాగములనాగుటచే భారతీయులు వీరిని దైవాంశ సంభూతులని భావించుచున్నారు. న్యాయవాదివృత్తి నదలి ధనమునకును సుఖమునకును అశ్రద్ధ: దాదీద్యమును సంతోషముతో స్వీకరించిరి. సమస్తభోగములను విశ్వరూపును నవలంబిని అస్పృశ్యులు అనుభవించు ఘోరత్యాద్యమును సంతోషముతో అంగీకరించిరి. ఇట్టివారినే భారతీయులు దైవతుల్యులుగ గౌరవించెదరు. స్వర్ణమును ఇద్దమును కిరీటమును అరాధించు పాశ్చాత్యులు యీనూతన్మును గ్రహించజాలరు.

భారతదేశమునందలి ఆరాతికి ఎన్నియో కారణము లున్నవి. పరాధీనత దుర్భరము. సామ్రాజ్యమునందలి ఇతరభాగములందు భారతీయులు ఆగౌరవింపబడుచున్నారు. శ్రేష్టజాతు లధిక లనియు, శ్రేష్టతరజాతులు అసమర్థులనియు సిద్ధాంతము గావించబడింది. టిటికల 16 వాయువిమానములు ఆకాశమార్గమున సంచరించుచు బాంబులు విసిరి వైచెననియు పురుషులు పశువులు అధికముగ మరణించెననియు రూబరు తంతివార్త పంపెను. బాంబులకు విచక్షణజ్ఞానము లేదు కదా? స్త్రీలు, బాలురు కూడ మరణించి యుండురు. సామ్రాజ్యమిట్లు పరిపాలింపబడుచున్నది. ఇందుకుతోడు పారిశ్రామిక దౌర్జన్యము, సాంఘికవివక్షిత, రాజకీయస్వాతంత్ర్యహీనత, ఘోరమగు దాదీద్యము, ఔషధము, ఆంగ్లే వాధికారుల అసంతాపము దుర్భరమగుచున్నది. టాగూరుగారు తన బిరుదచిహ్నములను ఏల విసిరి పారివైచిలో మనము గ్రహింపవచ్చును. ప్రపంచము వాక్యాంతర్యములేను. వార్తాపత్రికల స్వాతంత్ర్యము లేదు. సభలు జరుపుటకు స్వాతంత్ర్యము లేదు నాయకులందరికీ కారాగృహవాసము ప్రాపించినది. విప్లవనకు అనుకూలమగు పరిస్థితు లేర్పడియున్నవి. అయిన గాంధీగారి ప్రబలకైకే ఎట్టి అసర్థకము కలుగలేదు గాని ప్రభుత్వము వారు మాత్రము తమ స్వాతంత్ర్యనిరోధ ప్రయత్నములను మించుకొనలేదు. భారతదేశమునందలి మనప్రతినిధు లిట్టి వైమునకు పాల్పడిరా?

బ్రిటిషువారి దౌర్జన్యమునకు భారతీయులకు విశ్రమములేదు. ఇంకవరకు భారతీయులు సామ్రాజ్యము: దుండవలయు ననియే కోరుచుండిరి. ప్రస్తుతం వేరు విధమున తలచువారుకూడ కొందరున్నారు.

ఈ శబ్దములను అంతమొందించుటకై భారతీయులు ధర్మను ప్రయత్నించుచున్నారు. బుద్ధుడు, క్రీస్తు, టాగూరు గార్లబోధనలు ఆద్యము లయ్యెను. సాత్వికనిరోధమే శరణ్యమని గ్రహించిరి. ప్రతిఘటన తుపాకులతో వందలకొలది సోదరులను చంపుచున్న ప్రతిక్రియ ఆహించన యుండకూడదు. నిరంకుశాధికారమును అపారమగు ప్రేమచే నిర్జీవ మున్నట్లు చేయవలయునని భారతీయులు సంకల్పించుకొనియున్నారు. అశక్తతకాదు, పిరికితనముకాదు. ఇదిపశుబలమును త్యజింపించి కల్పబలమును వైతరబలమును స్థాపించుట. గాంధీగారి నైతికబలము నకును సామ్రాజ్యపు నైతికబలమునకు సంగ్రామము జరుగుచున్నది. విజయశ్రీ ఎన్నని వరించునో తెలియజేస్తుంది.

అహింస ప్రాగ్భేదములను ఉత్తరభర్త్యము, స్వప్రయోగ, కాంతముగ, దృఢమగు ఆత్మవిశ్వాసముతో దౌర్జన్యసాహిత్యమే శరణ్యమనియు, బాధానుభవమే శ్రేష్టమనియు గాంధీగారు అనుచురులకు బోధించుచున్నారు. జెనాబా కలుపుట అధర్మము, అపాశ్యము. శత్రువులను ప్రేమించవలెను. ప్రతిఘటనల చంపవచ్చిన సంతోషముతో చచ్చుటకు సిద్ధముగ నుండవో కోపము లేక సంతాపము లేక కారాగృహమునకు పోవ ధర్మాత్ముడగు పరమేశ్వరుని నుండు విశ్వాస ముంచి భాయలు తమ ధర్మములను నిష్ఠాపించుచుండవలెను. దౌర్జన్యనకు కడగిన అక్షరీ సిద్ధము. ఇదియే గాంధీగారి ఉద్దేశ: సందేశము. ఘోర కృత్రిము లొగల్గిన జెనరలు దైవము: క్షమించవలయునని వీరు కోరుటలేదు. మనశత్రువును ప్రేమించుండవలయునని వీరు పలుమారు నొక్కిచెప్పుచున్నారు.

13 వ నిఖిలభారతాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము

మూలికలు, ఔషధములు ప్రదర్శనము

పూనానుండి వచ్చు ఆయుర్వేద పంచానన కృష్ణశాస్త్రి కవడే,

బి.వి.గారి అధ్యక్షత క్రింద [246]

గోదావరి నది తీరమున రాజమహేంద్రవరమున

ఆగష్టు 5, 6, 7 తేదీలలో జరుగును

ఆయుర్వేదవైద్యులు, ఆయుర్వేదాభిమానులు మొదలగువారందరను తప్పక సమ్మేళనమునకు వచ్చి, ఈ సమ్మేళనమును జయప్రదము గావించవలె నని యిందుమూలముగా అందఱికిని ఆహ్వానము బంపుచున్నాము.

కలకత్తా-మద్రాసు తైనుమీదుగా రాజమహేంద్రవరమున్నది

లోకమాన్యుడు

టి. యల్. వాస్వాని

తిలకు మహాశయుని క్షాభించువారు, ఆశునను రాజకీయజేత్రమునను, కాస్త్రజ్ఞునియు, రాజనీతిజ్ఞుడనియు, సంకల్పశీలమాయుని నుచుండరు. ఇంతకన్న ఆశున యోధుడుగా డా? తలకు విమర్శకులు, ఆయురగ బ్రాహ్మణుడని బ్రాహ్మణాధికృతను ప్రోత్సహించినవాడనియు దూషించిరి. ఆపూరు ముద్రాపాదో ఆయురజితకార్యక్రమ మేమో వాని ప్రహేళిక నిచ్చుననెడిది. ఈ బ్రాహ్మణుడు లక్ష్మీలో ప్రసంగియింప నిరంశభాధికారమును భగ్నము గావించి దేశపాలనమునందె మ్మనభాగము హిందువులకన్న మహావృద్ధియులకిచ్చిననుసమ్మతిమేయని చెప్పెను. ఈ బ్రాహ్మణుడు ఆధునిక భారతదేశము నందంద ఆకన్న నెక్కువ గ ప్రజాసామాన్యని ప్రేమి చెను. ఈ బ్రాహ్మణుడు భారతదేశము కొంతై త్మత్రియుడాయెను. తిలకుజీవి సంతయును భారతపురోభివృద్ధికి యుడతెగ పోరాడుచుండెను. తిలకు శక్తివంతుడు నిరంశభాధికారాభివృద్ధియుతో పోరాడెను. ఆయుర ముహూర్తు జెయింప నువ్వెను. చెజనాలనుండి విడుదలయై వచ్చినపుడెల్ల మహాత్మా త్యాహుడుతో ఆయుర పోరాడెను. అధికారదేశము పూజించు వారు పీడనమును విధ్వంసించును. తిలకుసంఘటివాని జెయింప లో మర్చిలకు పేను అల్లురునుటయు, గోడలకు రంగువేయు మనటయు యెట్లుండనో నోచుచుండును. చెరసాలగొనుండగనే ఆయురకు ఆతిమాత్రవాధి సంక్రమించెను. అయితే 1898 లో విడుదలయై న పీడన పరుల సరంభము ను ప్రారంభించెను. పది సంవత్సరములైన పీడన వారాయనను మల నిష్పంధించి రాజద్రోహ నేరమునకై విచారించిరి. ఆయనంపర్వరముల శిక్షింపించిరి. మాండలేతకు పంపి ఒకచిన్నపిల్లగా బంధించి యుంచెను. వారు 1914 సంవత్సరమున అధికారి ఆయన యింటి యెదుట దెచ్చి విడుదల జేసిరి. వారలకు గుండెలో జడుత్వగలదు. ఆయన కెట్టిభయమును లేదు. ఆయనను భరల సరంభము వారంభముజేసెను. ఆగోగ్యము శిథిలమగుచున్నను, ఆయన భారతదేశ మంతటను ప్రయాణములు జేయుచుండెను. అప్రయాణములలో ప్రజలు ఆయనయెడ తమ భక్తిని వెల్లడించిరి. ఆయన స్వరాజ్యము మన జన్మస్వత్వముని దైర్య విశ్వాసములతో నుపన్యసించెను. తిలకు జీవితము కర్మధీని జీవితము. ఆజీవితము నాటక రూపముగ రచించి నాట్యరంగమున ప్రదర్శింపదగినది.

ఈయోధుని మానసమునుండి నిగ్రహసిద్ధాంతము వెడలెను. విన్నపముల సంపు రాజకీయవ్యవహారములు నిరర్థకములని తిలకువలె మునుయుగము విస్మయముగను యే భారతనాయకుడును కనుగొనలేదు. సకమాందోళనమునందు ఆయన కెట్టివిశ్వాసమును లేదు. అస్వాధీనులగు ప్రజల కెట్టిప్రభుత్వ నిర్మాణమును లేదని ఆయనగ్రహించెను. "మనకున్న ప్రభుత్వనిర్మాణము కదా స్పృహితయే" యనితిలకు చెప్పెను. తిలకురాజ్య పరివృత్తివాది యనియు, పరిణామము మానవస్వభావములకు విరుద్ధముగ పోరాడుచుండె ననియు చెప్పవలెను. పరిణామము చాలాక్లిష్టమగు

విధానమును సంకల్పి లక్ష్యముజేయుక పోయిరి. తిలకుపరిణామ మనకుగాని మానవ స్వభావమునకుగాని విరుద్ధముగ పోరాడి యుండలేదు. డార్వినుచెప్పిన ప్రకృతిపరిణామసూత్రము, ప్రాణ భారణ సంరంభమే. ఎక్కడోకాతి స్వరాజ్యములను ఉపాయనము లుగ. పొందిరి? తిలకు కర్మయోగియై సం తోష ముతో నిరంశభాధికారాభివృద్ధియును జయించి, యోధుని యానందముతో క్రతిభుటిచెను. తిలకు సత్యాగ్రహపరుడని యెందరకు దెలియును? నిగ్రహవిధానమునకు దేశము సంస్థము గాలేదని ఆయన కనుగొనెను. దేశమును సంస్థము జేయువలెనని ఆయన యూహించెను. దేశమును సంస్థము జేయుట యనగా రాజకీయవైద్యముల నిర్మించుట, నిర్మించవలసిన రాజకీయవైద్యములు నాకు మూడుగ తోచుచున్నవి (1) ఏకాదేశము (2) జాతీయప్రవృత్తి (3) కష్టానుభవేచ్ఛ.

(1) ఏకాదేశము :—స్వరాజ్యము మన జన్మస్వత్వమనియు, మనమందరమును ఈసంస్థానములో శేష మై నిలుచుండవలెననియు తిలకు యెన్నియోసారులు చెప్పెను. "మనలో భేదాభిప్రాయములు లేకుండ నింకొకరు ప్రవేశించుటకు చొరవలేకుండ జేయవలెను. రాజకీయ విధేయముల నెక్కువజేయుట ఆత్మహత్య జేసికొనుటయగును" అని ఆయనచెప్పెను (2) జాతీయప్రవృత్తి: ఇది సాక్షాత్కరింప సంకరవరకును మనమో సంభ్రమనకు విజయము చేనూర్చుటయను. తిలకు శివాజీపంతుగ నెలకొల్పి, బహిరంగ సభలలో నుపన్యసించి ప్రజలలో భావోద్రేకమును గలుగజేసెను. గ్రామములలో ప్రచారము గావలయునని ఆయన చెప్పెను. 1896లో ప్రాణము మనము మూడులకు గ్రామములకు రాజకీయవిద్యను బాగుగ జరిపవలయు" అని ప్రాసెను. (గ్రామములకు స్వరాజ్య సందేశమును, వ్యాపిపజేయుట కిప్పుడు యురకు లెక్కడనున్నా? స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ప్రభాతమునవరముని భావించితివేని గ్రామమును పునర్యధిగతువు. (3) కష్టానుభవేచ్ఛ:—జెయింప భయమును తిగ్గుటకు భారతరాజకీయ నాయకుల లో తిలకు ప్ర ప్రథముడుగా డా? చచ్చి పోవున పుడు ఆయనకు స్వరాజ్యసంకల్పమే యుండెను. "రెండు వత్సరములక్రింద ఆగష్టు 1 వ తేదీని యీ ఆధునికభారత మహాధీనుడు కాలగతి జొందెను. జూలై 29 వ తేదీని ఆయన ఇట్లు చెప్పెను. "భారతదేశము స్వరాజ్యమును పొందెనేడే నుభయము సంధిబాలయ. మన ప్రాణధారణమునకే స్వరాజ్యము ఆతిముఖ్యము." సంధి పుట్టినప్పటితోగూడ ఆయన యీక్రింది గుఱుకరమగు మాటలను బల్కెను. "1818-1918 వరకు నూరేండ్లు! ఎంతటి బానిస జీవితము" ఈ ధీరాత్మునకు యిప్పుడు జరుగుచున్న సంరంభముతో సంబంధములేదా? స్వతంత్రవాత్మ నిశ్శబ్ద మాయెనా? తిలకుయొక్క స్వరాజ్య సంకల్పము మృతినొందెనా? అట్లెప్పుటిని కానేరదు. ఆయన ధర్మసంకల్పము జీవించియున్నది. గురుకు తిలకును, మహాత్మా డగు గాంధీయు లక్షలకొలది హృదయములందు రాజులవలె నిలచియున్నారు. వాడిదననుకంపానుభవము నందు విజయమందిరి. ఈ అనాది సిద్ధమగు భూప్రదేశము నందంతటను వారి సందేశము ప్రతిభస్మించు చుండును. "స్వరాజ్య సంరంభమునందు కష్టముల ననుభవించినవారు విజయమందెదరు.

(స్వరాజ్యస్సేవలు తిలకు స్థిమెలియ)

అనుచులు ఆవేశపూరితులై దౌర్జన్యము సలిపిన ఈ మహానాయకుడు తన్నుతాను దూషించుకొని తన అసంధ్యతకు చింతించు ఆపాపపరిహారమునకు ఉపవాససాధనలు గలవును. అనుచుడు సాప మొనర్చిన నాయకుడు ఉపవసించును. ప్రపంచమునం దిట్టి విషయములను ముందెన్న డైన విని యుంటిమా? క్రిస్తుగారు నూచించిన పరమేశ్వరుని సామ్రాజ్యము మనచేతువయం దున్నది కదా. భారతదేశమునం దున్నది.

టాల్ స్టాయివారి నూత్రముల ననుసరించి ప్రవర్తించి, యిప్పుడొట్ట ప్రజలు యానూత్రముల ననుసరించవలయు ననియు ఆస్పత్రికికే గొప్ప విద్యనమును కొనసాగించవలయు ననియు, కీర్తికంతయు భారతదేశచరిత్ర ప్రపంచమున కంతయు సూర్యగృతముగ నుండవలయు ననియు యీ మహాత్ముడు సంకల్పించు కొనియున్నాడు.

భారతదేశమునందు కొంత దౌర్జన్యము జరిగిన దనుట నిజము. ఇందులకు బాధ్యు లెవరు? ఎవరో కొందరు దుండగొడుకులను హింసించిగని శాంతిని బోధించు మహానాయకునివై దోషాగోతణ చేయుచున్నా? ప్రపంచమునందు దోషాలచ్యుతలను విమర్శించువారు దుండూడదా? అధికార విశ్వస్థులతో కులతూగు మందువారు, బీదసాదలు న్యాయము కొరక, వారిని నిర్లక్ష్యపగచి హింసించి కాగ్యాహమునం దుంచి కడక కొండలని చంపకుమాడ చంపుగా. ఇది ప్రపంచచరిత్ర. దుష్టమగు వాడ్యునను హింసకాలక కొందరు తిరుగుబాటాన్ని ఇందులకు బాధ్యులెవరు? అధికారమును చెలాయించుచు ఇతరుల హక్కులను గనుసించినారే కదా ఇందులకు బాధ్యులు. ప్రపంచమునందు అధ్యమును ప్రతిఘటించువారు ఎవ్వరును ప్రతిఘటించువాడదా? ఇదియు విచారించువలెనని యిది. అట్లయినచో అభివృద్ధి స్వీకర్తమే అంత మొదలదు.

అసం యోధ్యమును విస్మయమునకు కడంగటలేదు. జాతీయతను ముస్లామీ మొసల్మాన్లకై యీ ఉద్యమము ప్రయత్నించుచున్నది.

కొయిలరు చక్రవర్తి ఇంగ్లాండును జయించి రాజ్యము నందుకుట్టి సరిగ్గముల కట్టుముల తనూరుచేసి పరిపాలన ప్రారంభించిన నీవేమిచేయును"ని కొందరు యుద్ధసమయమున కన్న ప్రశ్నించిరి. భారతీయు లిప్పుడెట్లు ప్రవర్తించుచున్నారో అట్లే నేను ప్రవర్తించి యుండెదను. ఇందులో నిప రీతియుగాని ఆస్పత్రియుగాని ఏమియును లేదు. ఆ మెరికా వారు బ్రిటిషు తేయాకును సముద్రమునందు విసిరి వారవై దిగిరకా. ఉన్నతాధిపతులు కల పురుషులకు ఇట్టి ప్రవర్తనము సహజము. అధికారుల పు గౌరవములను బిరుదములను అగౌరవపరచుట. ప్రభుత్వమునందెట్టి ఉద్యోగమును అంగీకరింపకూడదు. విశేషముల దిలకుతులవై ఆధారదేశకగృహపత్రాలను అభివృద్ధిపరచెను. వీటిల్ల లాభము కలుగకపోయిన కడకల పన్నులు చెల్లించుట అపేక్షయవలయును ఇదియే అసంకల్పద్యమను. స్వాతిశ్రేష్ఠ మజేషించు ప్రజల భాగ్యము ఇదియే. గాధిగారు వారి అనుచులు ఇట్టి ప్రవర్తన కి, కత్తెను జని సంకల్పించుకొనెరి.

హి. ఈ ఉద్యమమునకు బిచ్చము రాటము వారి జాతీయ శిక్షణముల దిగటము చింతింపబడియున్నది. ఇతర జాతుల తమ తన జాతి నుచిన్నముగా జాతీయపతాకములందు చేర్చిన ప్రాణములు, ఎటుగూడ, పదలు. ఇతర భాషాంకర గృహముల కన్న భారతీయులు తమజాతీయచిన్నముగ అంగీకరించిన యీ రాటము ఎందుకొ అందుగను, సాత్వికమగను నుభయగను నున్నది. కొట్టెలలోని భారతీయుల గృహములందు భాటపుసగీతము వివరమున్నది. భారతీయుల విజ్ఞానమునకు విరుద్ధమగు సాత్వికగృహాధికము, భూరసము యంతకాల విధానమును మూలద్యమము నిరసి. చున్నది. తమజాతీయ సుప్రార్థముగ విశి ని చుటకు అనుకూలమగు సజ్జితల నేర్పరు"న భారతీయులు బహుశ్చి ముచ్చున్నారు. కేవలము భౌతికసామ్రాజ్యము వింటిని (త్రిసామ్రాజ్యమునకూడ వాడు అభిషేచించుచున్నాడు. ద్రుగారు నీయుక రాజకీయ ఉద్యమము కాదు. సాంఘిక ఉద్యమముకాదు. కార్మిక ఉద్యమముకాదు. ఆత్మీయనికసమే యీ ఉద్యమమోదేశము. గాధిగారియందు భాత సత్త్వ మూర్తిభవించి యున్నది. ఈ ఉద్యమమునందు నైతికధర్మములు ప్రధానములు ఇట్టికష్టము ముందెన్నడును ప్రాంభింపబడి యుండలేదు. ప్రపంచమునందలి సామ్రాజ్యాధీశులకందరకు ఇదియొకనూతనసమస్య. ఆత్మవిశ్వాసము - భౌతికబలము, వీటికి పోరాటము జరుగుచున్నది. గోజక్షు జీవితమునందు నైతికసూత్రములను ప్రాముఖ్యత నిచ్చుటచే గాంధీగారి క నూతన మతమును సాపించుచున్నారని చెప్పవలెను అతిశయోక్తికాదు. ఈ త్రమనుగ జీవితధర్మములను బోధించి ప్రపంచమునకు నూతనమార్గము చూపుచు జీవితము గడపిన మున్నరు మహాత్ములు నాయకులను, రాబోవు తరములవారు క్రిత్యంతో పూజించుచుందురు. ప్రేమ తును శాంతము పించిన మహాత్ములు. వీరు గౌరముడు, క్రిస్తు, గాంధీ, భారతదేశము మతోద్ధారకులకు జన్మస్థానము. మానవులకై మార్గములను బహిరంగపరచుటకు, మానవుడు పరమేశ్వరంక సంభూతుడని నిదర్శించుటకు, నూతనయుగమును పండుటకు గాంధీమహాత్ముడి ట్టుభివంది తనసందేశమును ప్రపంచమునకు దంతయు వెదచెల్లుచున్నా దేమో ఎవరు చెప్పలరు? ఎవరికి తెలియును?

అఖిల భారత ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘ సభ్యులగు నాయకులు గుంటూరుకు వెళ్లుట

గుంటూరులో అద్భుత స్వాగతము

ముప్పది వేలమంది రైలుస్టేషనులో స్వాగత మొసంగుట
మహావైభవముతో నూరేగించుట - సన్మానపత్రముల నొసంగుట
మహాసభ - పండిత నెహ్రూ, డాక్టరు అన్నాగార్లు

మున్నగువారి ప్రసంగములు

208 మంది నాయకులను వల టీసులను అరెస్టుచేయుట
మ్యునిసిపలు సంఘమువారి తీర్మానమును కలెక్టరు రద్దుచేయుట
మహాసభ వారీర్మానమును స్థిరపరచి సంఘము పక్షమున
నాయకులకు సన్మానపత్రమును సమర్పించుట

తెన్నఱు ప్రెసిడెంట్ బయలుదేరినది మొదలు ప్రెసిడెంట్ ను అగ్రవర్ణం సంఘసభ్యులగు నాయకులకు ఘనమగు స్వాగత మొసంగిరి. ప్రజలు ప్రెసిడెంట్ ను నాయకులను పుష్పహారములతో నింపివేసిరి. చీరాలలో వందలకొలది ప్రజలు పండిత నెహ్రూగారిని సందర్శించి జరి, ఖద్దరుమాలలతో నింపివేసిరి. నాయకులకు రాత్రి భోజనము నిదలేకనే పోయినది. నెల్లూరు లోగూడ గొప్పస్వాగతమియ్యబడెను. ప్రజల కోరికచే గుంటూరు నాయకులవక్షమున హరిసర్వోత్తమరావుగారు ప్రసంగించిరి. ప్రజలకు వందనముల దెలిపిరి. తేనాలిలో చాలమంది ఖద్దరుబట్టలను ధరించి స్టేషనులోనికి రైలుబండి రాగానే జయజయధ్వనులూరించి నాయకులకు పుష్పహారములను సమర్పించిరి. అచట రాష్ట్రీయసంఘ కార్యదర్శియైన కొద్దిమంది సంఘసభ్యులకు రైలుస్టేషనువద్ద వారికి స్వాగత మొసంగిరి. అచటనే వారికి ప్రార్థనాభజనము ఏర్పాటుచేయబడెను. అపుడు వీరేశ్వరస్వామిగారు నిద్రభ్రాతగా లేకపోవుటచే మృతప్రాయుడనై యున్న పండిత నెహ్రూగారు చెప్పిరి. తెనాలిస్టేషనువద్ద తెలుగుపర్వములతో వారికి స్వాగత మొసంగిరి. అచట నాయకులందరకు ఒకరికొకరుగా ప్రజలకు వందనము లర్పించిరి. అన్ని స్టేషనులలోను నాయకుల వందనములను చూడవలెనను వాళ్ళే ప్రజలు కరదీపికలను వారివందనముల దిగ్గతులెచ్చుచుండిరి.

గుంటూరులో స్వాగతము

గుంటూరులో 80 వేలమంది ప్రజలు రైలుస్టేషనులోపలను వెలుపలను నిండి నాయకులకు మహాత్మ్యమగు స్వాగత మొసంగిరి. వారందరకు స్త్రీలు పుష్పహారము ఖద్దరుబట్టలనే ధరించి వచ్చిరి. ప్రకాశంగారు బ్రహ్మజ్యోత్సుల లక్ష్మీనర్సయ్యగారు ఉన్నత లక్ష్మీబాహుమ్యుగారు మున్నగు ప్రముఖులు నాయకులకు స్వాగత మొసంగి గొప్పయూరేగింపుతో బసకు తీసికొని వెళ్ళిరి. ఊరేగింపును ధనురంకాంతులను పండితులు చేయబడి చక్కని అలంకారములతో స్వాగతవిభజనలతో విలసిల్లుచుండెను. మొదట నిర్ణయించబడిన విధానమును మార్చిందన వారు రాగనే సన్మానపత్రములను సమర్పించవలెనని పోయెను. నేడు మధ్యాహ్నము సన్మానపత్రములు సమర్పించబడును.

మ్యునిసిపలుసంఘ తీర్మానము

ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించుట గూర్చి ఆలోచించుట గుంటూరు పురపాలకసంఘమువారు రెండు దినముల క్రితమున సభ చేసిరి. సంఘసభ్యుల మొత్తమునంపు 28 మంది. వారిలో ఆరు టీకల కాశీహమాలిచ్చిరి. సభాపరిగ్రహము అధ్యక్షుడు రాలేను. ఉపాధ్యక్షుడైనానను సభిష్టించెను. సన్మానపత్రము కొనసంగవలెనను తీర్మానమున కనుకూలమందరిని ఓట్లు తీసి కొనగారి మంది అనుకూలమిది మంది ప్రతికూలమనెప్పటిది. అగ్రాసనాధిపతి సీతారామయ్యగారు గూడ అనుకూలమగు ఓటు నిచ్చినందున తీర్మానము సరిగ్గిరి. ఈ తీర్మానమును కలెక్టరుకు పంపిరి. ఆ తీర్మానమును రద్దుపరచితినిని కలెక్టరు ఉత్తరువు పంపెను. 31 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలవేళ నాకేంద్రపు కాన్సిలరు కండక్టిరి అధ్యక్షులగున గూడ సందర్శించెను.

కలెక్టరు ఉత్తరువు

“తెన్నఱు మ్యునిసిపాలిటీల చట్టము 38 వ క్లెక్సున ప్రకారము నేను మీ తీర్మానమును రద్దు పరచితిని. ఆ తీర్మానమును మీరే తిరిగి పరీక్షించి నిలిపివే

ట్టకలెను. ఏలన (1) ఈవిషయము మ్యునిసిపలు పంచాయతీ గుం బంధించినదిగాదుగాన దీనినిగూర్చి చర్చింపవలయు లేదని అది తరకే ఆధ్యక్షుడు దానిని తిరస్కరించెను. (2) అదవర కాతీర్మానమునుగూర్చి ముందుగా నోటీసు ఇయ్యవలెనని ఉపాధ్యక్షుని యాజమాన్యముక్రింద జరిగిన సంఘసభలో నప్పటికప్పుడు దాని నుపహసించిరి. ఉపాధ్యక్షుడు ప్రభుత్వప్రతికూలము అసహాయ వాది నని ప్రకటించుకొని యుండెను. (3) ఆ సన్మానపత్రము నెవరికి సమర్పించవలెనని వారు కృత్రిమాత్మముగా వచ్చుచుండుటలేదు. న్యాయక్రమచరీవాలనమునకు మరల నిరోధము కలిగించుటకు ఈ ప్రాంతమునందలి ప్రజలు సంసిద్ధులుగా నున్నారా లేదా అను విషయమును తేలికచేయుటకు ఏర్పరచబడిన సంఘసభ్యులుగా వాడుక వచ్చుచున్నారు. (4) ఈ తీర్మానమునకు 8 మంది సంఘసభ్యు లాసభలో ప్రతికూలమగునండిరి. 3 మంది అనుకూలమగు ఉపాధ్యక్షుడు గూడ అనుకూలమో నేకీధనించుటవలన తీర్మానము నెగ్గినది. (5) ఇది మ్యునిసిపలుసంఘములకు సంబంధించిన విషయముగాదు. ప్రభుత్వముపట్ల నవిభేదమును చూపుటకు కొంతమంది కుట్రపన్ని యీ తీర్మానము నిట్లామోడింపజేసిరి నాకు తోచుచున్నదిగాన నేను దానిని రద్దు పరచితిని. డి. జి. రూథరుఫర్డు కలెక్టరు అని ఆ ప్రత్యక్షపునందు వ్రాయబడెను. ఆ ప్రత్యక్షపు నందుకొని “సన్మానపత్రమును సమర్పించు తీర్మానమును కలెక్టరు సమ్మించుచేసెను గాన ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమునకు పురపాలకసంఘము వారి పక్షమున సన్మానపత్రమును సమర్పించబడునని” అని దాని పైని స. ఘాధ్యక్షుడు వ్రాసెను.

అరెస్టులు

గుంటూరు పురపాలకుల యిరవైపట్టణములనుండి వచ్చిన వారిని మొత్తము 208 మంది వల టీసులను నాయకులను పోలీసులు అరెస్టు చేసిరి. బాడెవ్వురు ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణంతులు (గుంటూరునుండల కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు, ఇటీవలనే వేలూరు కాశాగృహము నుండి వచ్చిరి) గారిని వారికుమారుని (తోమ్మి కేంద్ర బాలుకు), వకీలు మాడ భూషి వేదాంత నరసింహాచారి గారిని (వీరును యిటీవలనే వేలూరునుండివచ్చిరి) వారిపోదరుని, అంచ కియ్యగారిని, (మండల కాంగ్రెసుసంఘము ఉపాధ్యక్షుడు), దండు నారాయణరాజు గారిని (పశ్చిమ గోదావరి మండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి) వట్టి నరసింహారావుగారిని అరెస్టు చేసిరి. రిజర్వుపోలీసులను గూడ సుద్యోగము రావించిరి. వారు వచ్చునదికి ఊరేగింపు స్టేషనువద్దనుండి బయలుదేరెను వారు వచ్చునదికి గుంటూరు వలంటీరులను 64 గురిని పొరుగునుండి వచ్చినవారిని ఒకతెగలో 48 గురిని రెండవతెగలో 36 గురిని, మూడవతెగలో 38 గురిని పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. నాల్గవతెగ 27 గురినిమూడవ రిజర్వుపోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. 31 వ తేదీ నియ్యబడిన పుర్రుపురుగు విశదమగు గుంటూరు వలంటీరులనుగూడ అరెస్టు చేసిరి. పిమ్మట లక్ష్మీనారాయణ గారి కుమారుని తక్కిన చిన్నపిల్లల వందరిని తదలివేసిరి. రాష్ట్రీయ వలంటీరు సేనాధ్యక్షుడగు మామిడి దేశియ్యకుమారిగూడ ప్రకాశంగారు మున్నగు వారితోపాటు 31 వ తేదీన నోటీసులు ఇయ్యబడెను.

సన్మానపత్రములు

నేడు (1 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము పట్టణమండల గ్రామ సంఘములును, స్త్రీలు, వర్తకులు, ప్రజల సంఘములకు నాయకులకు సన్మానపత్రములను సమర్పించెదరు. పిత బహిరంగసభ జరుగును.

బహిరంగసభ నిరోధము

మ్యునిసిపలు కాన్సిలరులయిన కెడంటనున్న వికాలము మైదానమున చేయబడిన పెద్దసభాశాలను పోలీసు లాగ్రమించి కొనిరిన నాకు నేడు (1 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము మాడుగుంట లకు తెలిసింది. వెంటనే నేనుటకు స్వయముగా పోయిచూచితిని. మైదానము చుట్టును 50 గజములదూరమున రిజర్వు పోలీసులను కావలియుంచిరి. పిథులలో గుంపులు గుంపులుగా ప్రజలు తిరుగుచున్నారు. చాల ఉద్రేకము కలిగియున్నదికాని యింత వరకు కాంతపరిశుభిత నెలకొనియున్నది. వార్తావ్యవహారము లేమియును లేదు.

మార్గమున సన్మానపత్రములు

నెల్లూరు, చీరాల, ఒంగోలు, తెనాలి రైలుస్టేషనులలో గూడ నాయకులకు సన్మానపత్రములను నాయకులకు సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి.

అరెస్టు చేయబడినవారు

నిన్నను (1 వ తేదీ) అరెస్టుచేయబడినవారి క్లిష్టము 186 గాని 208 కాదు.

సభాసభలము

సభాశాలను పోలీసువారు అక్రమించుటచే అచట చేయబడిన వందల నాయకులు నిశ్చయించిరి.

బసవయ్యగారికి నోటీసు

ఆన్ని పిథులలోను పండితుల చేయుటకు అనుమతి నొసక లేనని సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు చీమకు బసవయ్యగారి మ్యునిసిపలు వారికి దరఖాస్తు వెట్టియుండు మ్యునిసిపలు పొరుక్కడలములోగూడ పండితి చేయుటకు ఆపందిళ్ళు 31 మొదలు 2 వ తేదీవరకు నుంచుటకు ఆమతిని కొలిరి. వానిలో రెండు చాలవెద్దని. అవి యి. డి. వేదమూర్తి గృహస్థులు మామూలు వేదాంతమునందలి కాపు. ఉత్పాతమియు పట్టణమున జరుగుటలేదు. ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము స్వాగత మొసంగుట కేర్పరు ప బ సన్మానసంఘమునకు కార్యదర్శియగు బసవయ్యగారి అనుమతిని కోరుచువ్రాసిరి. దీనివలన పామరజనుల మనస్సు రాజకీయములను గూర్చి దురభిప్రాయములు కలుగుటకు కము కలదు గాన లై నెప్పు నియ్యు విలులేదు. బసవయ్యగారి వంటనే పండిళ్ళను తీయించి వేయవలెను. లేనిచో అయిన కేసు చేయబడును. మహమ్మదు రహమాను బెల్లామి లాదు 1-3-22

అనువు క్షేత్రపు బసవయ్యగారికి 1 వ తేదీ నాటము 5 గంటలకు అందజేయబడెను. దానిని గూర్చి బసా రేమియును చేయలేదు. పండిట్లలులే యున్నవి.

సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుట

1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు సంఘము సాక్ష్యముపుచ్చుకొన వారంధించిరి. వేమలపు రామరాజు పంతులుగారు (చెన్నైలో హోల్ డ్రావ కీలు) 1 వ తేదీ సాక్ష్యమిచ్చిరి డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు 1 వ తేదీ 2 వ తేదీనూడ సాక్ష్య మిచ్చిరి. ఇంకను 16 గురు సాక్ష్య మియ్యవలసియున్నది.

బహిరంగసభ

పాటంకాలము బహిరంగసభ నాయకులవిడిది కడకు నున్న బహిరంగస్థలమునందు జరుపుడెను. 30 వేల మంది ఆసభకు వచ్చిరి వారిలో 100 కి 90 మంది ఖద్దరు ధరించి ప్రకాశంగా తగ్గవలెనని పోయిరి.

సన్మానపత్రము

మ్యునిసిపలు సంఘమువారు నాయకుల కియ్యవలసిన సన్మానపత్రమును వారియ్యగూడదని కలెక్టరు అభ్యుపింపెను ఆపత్రమును చదివి వినిపించి దానిని నాయకులకు సమర్పించుట గూర్చి సమ్మతించినవారు చేతులనెత్తలేనని నడింపు నరసింహారావుగారు పభ్యులనుకొలిరి. దానిచర్యమును ప్రకాశంగారు విడిచిరి. దానిని నాయకులకు సమర్పించవలెనని అంగీకరించుచు పభ్యులందరను చేతుల నెత్తిరి. ఆ సన్మాన పత్రము నాయకులకు సమర్పించబడెను ప్రజలపక్షము నవలెక్కయకుడు మద్దివేంకట సుబ్బయ్యగారు సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. భిలాభకు సంఘము పక్షమున నె పాపాణి గారు సమర్పించిరి. మండల కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడును ఉపాధ్యక్షుడును కార్యదర్శి గూడ అరెస్టు చేయబడినందున క్లెక్టరురావకృత్యములు

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 2-వ తేదీ

బుధవారము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

నాయకుల కద్దుతస్వాగతము

పూజనీయు లగు నాయకులు పండితో మోతీ లాలు నెహ్రూగారు మున్నగువారు కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు ఆజ్ఞోల్లాసున విషయవిచారణ సంఘములందు సభ్యులుగ భారతదేశము ఆజ్ఞోల్లాసున మొనరింపగోరుచున్నదా అందులకు సంసిద్ధముగానున్నదా అను విషయమును పరీక్షించుటకు దేశసంచారిమును ప్రారంభించుటయు వారిదివరకు పంజాబు మున్నగు నుత్తరరాష్ట్రములన్నిటిని వంగ రాష్ట్ర మొక్కటి తగువాయిగా పరీక్షించి దక్షిణ హిందూస్థానమున కేతెంచి ద్రవిడ కర్నాట కేరళ రాష్ట్రముల ప్రతినిధు లీ విషయమున మొసంగిన సాక్ష్యమును వినుటయు దేశీయులకు విశదమగుచునే యుండెను. ప్రతిరాష్ట్రమునందును ప్రతివగరము నందును మహాత్మాగ మొనరించి దేశ సేవ చేయుచున్న యీ మేటి నాయకులకు పౌరులు మనః పూర్వకమగు స్వాగత మొసంగియుండిరి. కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు ప్రముఖస్థానిక సంఘములును కొన్ని పట్టణములందు పురపాలక సంఘములవారును గూడ నాయకులకు ప్రేమపూర్వకముగ సన్మానపత్రముల సమర్పించిరి. వేలకొలది ప్రజలు సహజులై సమావేశమై నాయకులనీట వెడలెడు దేశ సేవామృత వాహినిని దొప్పదోగిరి. ఇపుడు మహానాయకు లాంధ్రరాష్ట్రమున ప్రముఖుల అభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకును ఆంధ్రప్రజల మనోభావములను స్వయముగ పరీక్షించుటకును సమకట్టిరి గాని ఆంధ్రరాష్ట్రమునం దొక్క గుంటూరుపట్టణము నందుమాత్రమే సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనుటకు నిర్ణయించిరి. ఈ మహానాయకులకు మహాత్మమగు స్వాగత మొసంగగల భాగ్యము ఆంధ్రులకే దక్కినది. ఈ తరుణమున గూడ తమ నిరంకుశాధికార ప్రభావమును వెల్లడించునతిశయ మొక్క రూఢు ఘర్షణగారికే లభించినది. ఏలనన చెన్నపురినుండి 31 వ తేదీ సోమవారము రాత్రి 9 గంటలకు శాంతిసైనికుల ప్రముఖుల జయజయ ధ్వనులు చెలగుచుండ మహానాయకులు రైలుబండిలో బయలుదేరినది మొదలు గుంటూరుపట్టణమును చేరువరకును ప్రతిష్టేషనునందును వీరారాధన తత్పుల లగు నాంధ్రులు నాయకుల రాకకొరకు నిరీక్షించుచుండి వారిని సందర్శించి కుసుమాభిషేకముల మొనరించి సుమమాలికా జాలమున నాయకాగ్రణుల నచ్చించి కృతార్థు లగుచుండిరి. 31 వ తేదీని చెన్నపురినుండి నాయకులు బయలుదేరుదురను కారణమున నాడంతయు వారికి విరామములేని ఆతిథ్యము లేర్పడెను. ఆశ్రమకు తోడు రాత్రియంతయు నిద్రుర లేకుండ నాయకులు ప్రతిష్టేషనులోను ఆరాధకులపూజల నందుకొనవలసినవచ్చుట వారి కత్యంత శ్రమకర మనుట కెట్టి సంశయమును లేదు. నిద్రావిహీనతచే నేను జీవచ్ఛవమనై యున్నానని నెహ్రూపండితుడు పలికిన వాక్యము లీభావమునే వెల్లడించెను. మహానాయకుల కట్టిశ్రమ మొసంగు టుచితముగాకున్నను మహా

నాయకుల సందర్శనభాగ్య మింకొకరీతి నింకొక తరి లభింప సాధ్యముగాని సందర్శములందు భక్త్యావేశమున నాంధ్రులు నిజసేవావకాశమునందు నాయకుల కిట్లు స్వల్పమగు నిద్రాభంగమును కలిగించుట దోషముగా నాయకులు తలపరనుట నిశ్చయము. అర్ధరాత్రమునందు జయజయధ్వనములు మిన్నముట్ట నాంధ్రప్రజావళి తమ్ము సమీపించినపుడు కొంచెము కూర్చు చెందియుండినను నాయకులు వెంటనే మేల్కొంచి హాస్యవదనములతో వానిసవర్యల నందుకొని దేశ సేవ మొనరింప వారికి ప్రబోధ మొనరించుటయే నాయకుల సాఖ్యపరిత్యాగ ము నకు ను సాహ్వానిమునకును ప్రబల నిదర్శనము.

ముప్పదివేలమంది స్వాగత మొసంగుట నాయకులు గుంటూరు రైలుస్టేషను చేరు సరి కచట లోపలను వెలుపలను ముప్పదివేలమంది ఆంధ్రపుత్రులు వేచియుండి యొక్కసారి త్రింశత్సహస్రకంఠములనుండి జయజయధ్వనములు మిన్నముట్ట నాయకులకు స్వాగత మొసంగి రని వినినపుడే ఆంధ్రునకు ఏభారతీయున కొడలు పులకరింపకుండును. ఉద్యోగులయొత్తిడి లేకుండ, పోకున్న నెట్టి యిడుమలు పడనగునో అను భీతిచే గాక, స్వాగత మొసంగుట యుద్యోగుల కాగ్రహకారణమని యెంగియుండియు, ముప్పదివేలమంది సంపూర్ణ భక్తిభరితులై మనఃపూర్వక మగు స్వాగత మొసంగి రను వార్త వినినను ఆ మానవమహోదధిని కనుల జూచినను అధికారగౌరవాహంకార పూతులకు మనమెరియుటలో నబ్బుర మేమికలదు? నిన్నను గుంటూరు పురమున జరిగిన దిదియే. ఇటీవలనే రాష్ట్రపాలకుడు గుంటూరు మండలమున కేగి అసహాయోద్యమమునకు చరమగీతములను పాడి వచ్చెను. తదనుగ్రహసంపాదనాభిలాషులు గూడ నాపాటకు వెనుకతాళముల వేసిరి. గాంధీ చెరసాలవొచ్చె- అసహాయోద్యమము చచ్చె- నిరంకుశత్వము హెచ్చె- ఇక మీ ఆటలు సాగవు- మాకు పాదాక్రాంతులు కండు- మాకు దాసానుదాసులై మేము విడిల్చు నెంగిలి మెతుకులదిని జీవింపుడని ప్రభు కటాక్షము నాసించిన నటకులు పాటలుపాడిరి. నిజముగా అసహాయోద్యమము చచ్చె ననియే వారు నమ్మియుండరా? ఆమోహము, ఆభ్రమ, ఆ స్వప్నసమ్మోద మొక్కపెట్టిన చిటిలి చిందరవందర యగునట్లు మనుష్యమహారణ్యమో యనునట్లు వేలకొలది దేశీయులు మహానాయకులకు స్వాగత మొసంగుట త్యంతమస్సహముగ నుండెను. అట్టిచో వారు మిన్నకుండగలరా? ఆయుధముల ప్రయోగించిరి. నాయకుల ఆగమనసందర్భమున యితరస్థలముల నుండి శాంతిసైనికులును ఖిలాఫతు కాంగ్రెసు వలంటీరులును గుంటూరుకు వచ్చినచో శాంతి భంగముకలుగును. రాజభక్తుల కపాయముకలుగును. వారటుల రాగూడదు. ఏసభయందును ఏయూరే గింపునందును వారు పనిచేయగూడదను నర్థముగల ఆజ్ఞాశక్త్రమును ప్రయోగించిరి. ఏకార్యమును నిహరింపగోరినను శాంతికి భంగము కలుగునను సాకు మన ప్రభుశ్వోద్యోగులకు సులభముగ దొరకుచుండును. ఆంధ్రుల కార్యోత్సాహమున కాజ్ఞలా నిరోధకములు? గుంటూరునగర మంతయును దివ్యతమముగ నలంకరింపబడెను. మార్గములందు ధనురాకార స్వాగతాలంకారము లొనరింపబడెను. పందిళ్లువేయబడెను. గృహస్థులు తమతమ యిండ్లకు వెల్లులువేయించి అలంకారముల గావించిరి. తోరణపతాకాద్యలంకారముల పట్టణము ప్రకాశమాన మగుచుండెను. ఆంధ్రరాష్ట్రము

నందలి నాయకులందరు నచటి కేగిరి. ప్రకాశం, నాగేశ్వరరావు, హరినర్సోత్తమరావు, నారాయణ రాజుగార్లు మున్నగునాయకులు చెన్నపురి ఏలూరు మున్నగు పట్టణములనుండి గుంటూరుకు వెళ్లియుండిరి. 31 వ తేదీని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ కూడ నచటనే జరిగినది. 1 వ తేదీ ఉదయమున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు మున్నగు ప్రముఖులు తెనాలి కేగి నాయకుల సందర్శించి గుంటూరు పట్టణమునకు తోడ్కొనివచ్చిరి. సుప్రసిద్ధులగు జాక్షరు సుబ్రహ్మణ్యగారి తల్లిగారగు బ్రజ్జోయల లక్ష్మీదేవిసమ్మగారును శ్రీమతి ఉన్నలక్ష్మీబాయిమ్మగారును ప్రకాశంగారు మున్న. నాయకులును ముప్పదివేలమంది ఆంధ్రపుత్రులును నాయకులకు స్వాగత మొసంగిరి. మహావైభవముతో నాయకులను సాలంకృత రాజమార్గము గుండ విడిదికిం గొనిపోయి చరితార్థులైరి. స్వాగతము జయప్రదముగ నెరవేరినది.

రెండువందలమంది అరెస్టు ఉద్యోగుల శక్త్రుము మొక్కవోలేను. ఇతర గ్రామములనుండి వచ్చు వలంటీరులు స్వాగతోహవదులలో పాల్గొనగూడదని వారు ప్రకటించియు గుంటూరువలంటీరులనే 64 మందిని అరెస్టుచేసిరి. ఇది ఏటిన్యాయమని అడుగలే? ఇతరపట్టణముల నుండివచ్చిన వలంటీరులను తెగలు తెగలుగ అరెస్టు చేసిరి. ఒక తెగలో 43, యింకొక తెగలో 36, వేరొకతెగలో 33 మరియొక తెగలో 27 గ అరెస్టుచేసిరి. నాయకులలో బాధ్యులు 4 వ లక్ష్మీనారాయణగారును మాడభూషి వేగాంత నరసింహచార్యులుగారును యిటీవలనే చెరసాల నుండివచ్చిరి. లక్ష్మీనారాయణగారు వచ్చి వారము రోజులైన కాలేదు. వానిద్దరిని లక్ష్మీనారాయణ గారి కుమారుడు తొమ్మిదేండ్ల బాలుని, నరసింహ చార్యులుగారి సోదరుని, అంచ శివయ్యగారిని, దండు నారాయణరాజుగారిని చట్టి నరసింహారావు గారిని గూడ అరెస్టుచేసిరి. పిమ్మట బాలురను మాత్రము వదలిరిని తెలిసినది.

పురపాలకసంఘతీర్థానమును రద్దుపరచుట అన్నిచిత్రచర్యలలో చిత్రాచిత్రమగు రూఢు ఘర్షణాచర్య వేరొకటికలదు. మహానాయకుల స్వాగత మొసంగుటకు పురపాలకసంఘమువాచేసిన తీర్మానమును కలకత్తరు రద్దుకరచెను 31 వ తేదీ రాత్రి 3 గంటలకు సభ్యులకందరికిని అధ్యక్షునకును నిషేధపు ఉత్తరువు నంపెను. తీర్మానము నిషేధింపబడెను గాన సన్మానపత్రమును సమర్పింపరాదని ఆ ఉత్తరువుపై అధ్యక్షుడు వ్రాసెను. ఇది వరకు పూనా బీజపూరు ఈదోడు పురపాలక సంఘముల వారును మరికొందరును గూడ సభ్యులగు నాయకులకు సన్మానపత్రములను ప్పించియున్నారు. అచట నెట్టి ఉపప్రదమును కలుగలేదు. అచోమండలోద్యోగు లెట్టి నిషేధపు ఉత్తరువుల మొసంగలేదు. కార్యక్రమము శాతముగ జరిగిపోయినది. గుంటూరు ఉద్యోగులు గూడ నెట్టి పద్ధతినే అవలంబించిన సభ్యమును శాంతముగ నెరవేరి యుండుననుట కెట్టి సంశయమును లేదు గాని అట్టితలంపు వారికి కలుగ లేదు. చేతి నధికారమున్న పుడొకచేయి యెలమాడరాన? తక్కినయద్యోగులవలె మనము కూడ మిన్నకుండిన మన పతిభ ఎటుల విడితమగునని వారు తలంచిరి. చేయగలదానిం జేసి తృప్తిజెందిరి. వారంతకన్న సేమిచేయగలరు? వారేమి చేసిననేమి గుంటూరు పురవాసులును ఆంధ్రవీరులును తమవిధిని జయప్రదముగ నెరవేర్చి ఆంధ్రరాష్ట్రవిఖ్యాతిని నిలుపగలిగినందులకు మాసోదరులను మనఃపూర్వకముగ నభినందిం

చుచున్నాము. కష్టపరంపరల కోహటింపక పర మేశ్వరునిపై భారము వేసి తమవిధిని నిశ్చలత్వ ముతో నెరవేర్చుటయే దేశీయుల ముఖ్యకర్తవ్య మని గాంధీమహాత్ముడు స్వాచరణపూర్వకముగ నొసంగిన యుపదేశమును శిరసావహించి ఆంధ్రులు కృతకృత్యులైరి. ఆంధ్రులకార్యదీక్ష నీరీతి మహా నాయకులు గ్రహింప నవకాశము కలిగించిన రూఢ రుఢుగారును వారిసహాయోద్యోగులును మాకృత జ్ఞతకు పాత్రులు.

లోకమాన్యనిర్మాణము.

లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు మహారాజు అవతారమును చాలించి సిద్ధిపాండి రెండేళ్లున్నది. నిన్నను ద్వితీయాబ్దిక పర్యవసాము. భారతదేశము నందంతట నీపర్యవసానము మత్స్యతత్వక్రిపూర్వకముగ జరుపబడినదని ఊహణమే తెంచుతుంటారు. పలన విదితమగుచున్నది. చెన్నపురి దేశీయసమాజ మందిరమునం దీయ్యుత్సవసభ నిన్న సాయంకాలము 5-30 కు జరుపబడినది. స్వామిధర్మానందజీ ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు, చక్కరయ్యసెట్టి, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, సి. శ్రీరామస్వామింగారు(మైలా పురు సుస్కృతకళాశాల) రామచంద్రయ్యగు పి. ఎస్. రాములునాయుడుగార్లు మున్నగు వారు పాల్గొనిరి. ఎస్. సత్యమూర్తి, ఫణికురు, వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రి, వి. ఎల్. శాస్త్రి, ఏ. కుమార స్వామిశాస్త్రిగార్లు మున్నగువారు పెక్కుమంది లోకమాన్యారాధనమున పాల్గొనిరి. “స్వరాజ్యము మానవునకు జన్మలబ్ధ మగు స్వాతంత్ర్యము” అను వాక్యమును స్ఫూర్తికరముగ గంభీరముగ సహస్ర వేదికలపై ఘోషించిన ధీరవ రేణుడు లోక మాన్యజే. ప్రభుత్వవర్గమునం గల లోపములు, గూర్చి బిగ్గరగ మాటాడుటకు గూడ మహానాయ కుల మనువారు నైతము వెలుచుచుండిన కాలమున గూడ నసహాయశూరుడై నిర్లక్ష్యముగ ప్రభుత్వ సంబంధములగు లోపములను వెలిబుచ్చిన దిట్ట యా జ గ జెట్టియే. నిజపాండిత్యవిశేషమున పాశ్చాత్యప్రపంచమును గూడ నవనతశిరస్సుమును గావింపజాలినమనిషి తిలకుమహాశయజే. స్వరాజ్య మంత్రోపదేశ్య యతడే. అసహాయోద్యమము నాచరించినధీరుడతడే. అతడు మహామేధావి యగు న్యాయవాది యయ్య నతడు ప్రభుత్వన్యాయస్థాన ములందు వాదించలేడు. జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి లోకమాన్యకు నిరంతరము కృషి సలుపుచునేయుండెను. శాంతిసేనల ఏర్పాటు స్వదేశీవ్రతావలంబనము విదేశవస్తుబహిష్కరణము మద్యశాసననిరసనము పంచమసంఘాధరణము మున్నగువాని నన్నిటి నతడనుష్ఠించియుండెను. లోకమాన్యకు మహావిద్వాంసుడైనను ఛాందసుడుగాడు. పంచముల నతడు స్వేచ్ఛగా తన మందిరమునకు రావించి కలసి మెలసి ముచ్చటించుచుండెను. లోకమాన్యని కవసానకాల మాసన్నమైనపు డతడు గాంధీమహాత్మునితో చాల కాల మేకతమ ముచ్చటించె నను విషయ మెల్ల రెరింగియున్నారు. మహమ్మదీయు లేకార్యమునకు పూనుకొనినను హిందవులు వారికి సహాయులు కావలెనని లోకమాన్యకు స్పష్టముగా వివరించెను. ఇట్టి సీతిలో లోకమాన్యమహాత్ములకు గల గురు శిష్యసంబంధమునకు సర్వవిధముల కృష్ణార్జునుల గురుశిష్యసంబంధమే పోలిక యని పలుకుటకు మన కెట్టిసంశయమును లేదు. తన భక్తులలో నుత్తముడుగు నర్జునునకు శ్రీకృష్ణభగవానుడు గీతా

రహస్యమును బోధించెను. తన శిష్యులలో నగ్ర గణ్యుడు వివేకానందునకు శ్రీరామకృష్ణ పరమ హంస పరమార్థతత్వోపదేశ మొనరించి తనయంత వాని చేసెను. అటులే తనపుత్రులుగల గాంధీ మహాత్మునియందుగల మ హిమా తీత య మును గుర్తించి లోకమాన్యకు తన ఆదేశము నతని కొసంగి తన నాయకస్థానమునందు మహాత్ము నభిషేకించెను. ప ర శు రా ము డు తన బాణాసనముతో పాటు తన సత్త్వము నంతను శ్రీరామచంద్రున కొసంగి నట్లు లోక మాన్య డుపదేశపూర్వకముగ తన సర్వభక్తులను మహాత్ముల కొసంగెను. లోకమాన్యకు లోకా తీతుడు. మహాత్ముడు జగద్విఖ్యాతయశస్సాగ్రుడు. ఇట్టిచో లోక మాన్య న కు ను మహాత్మున కును బోధనలందు విభేదమును కల్పించ జూచుటనుచితము. కాన నిట్టి నిరర్థకవాదమును పరిత్యజించి దేశీయులందరును మహాత్ములలోకమాన్యని ఆజ్ఞాచారము నిర్ణయించిన విధానమునే అనుసరింపదగునని విన్నవించుచున్నాము.

ఆంధ్రమహాసభలు

ఆంధ్రమహాసభలు చిత్తూరునం దీమాసాంత్వ్యమున గాని నెట్టెంబరునెల ప్రారంభమున గాని జరుగనై యున్నవి. ఆహ్వానసంఘమువారు 6-వ తేదీని సమావేశమై అధ్యక్షనిర్ణయము గావింపదలచి యున్నారు. ఇప్పటికే నెల్లూరు, మదరాసు జిల్లాకమిటీలవారు మాత్రము ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు బారిష్టర్ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారి పేరును సూచించిరి. తక్కిన జిల్లా కమిటీలవారి సూచన లింకను బహిర్గతము కాలేదు. జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీలవారు వెంటనే తమ నిర్దేశములను ఆహ్వానసంఘమువారికి దెలుపవలె నని హెచ్చరించుచున్నాము. ఆహ్వానసంఘమునకు ఆ సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షతకు యన్. సి. కెల్కార్, మార్కడ్యూక్ పిక్టాలు, శ్రీనివాసయ్యంగార్, డాక్టరు ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారి పేర్లను సూచించియుండిరి. ఇదివరకు ఆంధ్రమహాసభలు బాపట్ల, బెజవాడ, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురం, మహానంది, బరంపురములయందు వరుసగా బి. యన్. శర్మ, న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులు, రాజా రామారాయశింగారు, మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు నెమలి పట్టాభి రామ రావు పంతులు, హరిసర్వోత్తమరావు, రంగనాథ మొదలార్క, గంపలగూడెం కుమారరాజు వెంకట కృష్ణారావుగార్ల అధ్యక్షతక్రింద జరిగినవి. ప్రత్యేక సమావేశ మొకటి బెజవాడయందు సి. వి. యన్. న ర సిం హ రా జు గారి అగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద జరిగినది. ఇక చిత్తూరునందు జరుగబోవునది ద శ ను స మావేశ ము. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభలు కడప, అనంతపురం, మహానంది, బరంపురములయందు క్రమముగా వెంకటపతిరాజు, ఆమంచర్ల సుబ్బకృష్ణారావు పంతులు, ప్రకాశం, పట్టాభిసీతారామయ్య పంతులుగార్ల యాజమాన్యమున నడిచినవి. ప్రత్యేక సమావేశ మొకటి గుంటూరునందు నాగేశ్వరరావు పంతులు గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. ఇక చిత్తూరులో జరుగునది 5-వ సమావేశమై యున్నది. పై వివరించిన పేర్లబట్టి చూడ ఆంధ్రమహాసభలురెంటికిని ఇంత వరకు ఆంధ్రులే యధ్యక్షతను నహించియున్నట్లును ఆంధ్రేతరు లేవ్వకు సేర్పొనబడనట్లులు స్పష్టము

కాగలను. అయితే చిత్తూరులో జరుగు ఆంధ్ర మహాసభకు ముగ్గురు ఆంధ్రేతరుల నామములు సూచింపబడినవి. ఆంధ్రము తెలిసినవారిని ఎన్నుకొనుట మంచిదని బహుజనాభిప్రాయము. లోగడ అధ్యక్షత నహించిన వారలలో మహమ్మదీయ నామము గాని క్రైస్తవనామము గాని గానరాదు. ఈ తూరి ఆహ్వానసంఘమువారు క్రైస్తవు లగు డాక్టరు రామచంద్రరావుగారిని ఆంధ్రసభాధ్యక్షత కెన్నుకొని ఈ లోటును గూడ దీర్తురు గాక! ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభాధ్యక్షతకు సుప్రసిద్ధనాయకులగు బారిష్టర్ లక్ష్మీనారాయణగారి నెన్నుకొనబడవలె నని ఆంధ్రదేశము వాంఛించున్నది. హెచ్చుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీల తీర్మానము ననుసరించి యీ నిర్ణయము గావింపవలసి యున్నది. హెచ్చుకమిటీలు లక్ష్మీనారాయణగారి నెన్నుకొనినను ప్రస్తుత గుంటూరు పరిస్థితు లిందు కడ్డము రావచ్చును. లక్ష్మీనారాయణగారి స్వేచ్ఛ యను మానముగా నున్నను వారియందలి భక్తి ననుసరించి వారినే ఎన్నుకొని అవసరమగుచో నాస్థానమున మరొకరి చే కార్యక్రమము నడపింపవచ్చును. ఆహ్వానసంఘమువారు రీసూచనలను గూడ నాలోచించెద రని విశ్వసించుచున్నారము.

డక్కా ఆరికా నకును ఇనుపవారిని వేయవలయుమై క్వరసాయక పరిశ్రమగారి డక్కాప్రజాసంఘమువారు పోయి జూచిరి.

నిన్నటిదినము కాశీ నల్లయందు 300 పెట్టెలు విక్రయమునకు జూపబడినవి. 175 పెట్టెలు అమ్ముట అయినది. తక్కిన వాటి నెవరును కొనలేదు. మొత్తము. 790025 రూప్యములు వచ్చినవి. ఒక్కొక్క పెట్టె కిట్లవువలె 4780 రూప్యములు. 5 నీ సపు వెల 4500 రూప్యములు. సగటున 4514-6-10 కు విక్రయించబడినవి.

హైదరాబాదులో ఖమ్మం తగ్గియటకు జుడివల్ అగ్రీసరులు సమావేశమైరి. సింధుదేశపు భావిదేశము గూర్చి అసభి కార యూపియనుసభ్యులు విస్తారము పులికాయాలకముగ పాల్గొనుచున్నారు.

బొంబయి రాజధాని ప్రభుత్వమువారు సింధుదేశమును తమ రాజధానిలో నుంచుకొనగోరుదురేని తీక్షణము నుకూర్చు రాముడు కట్టలయినని అసభి కార యూపియను సభ్యులు వ్యక్తీకరించుచున్నారు. భారతీయులు కొందరు వీరికి తోడ్పడిరి. తేలివో పంజాబుతో కలుపవలె ననుచున్నారు. డాము కట్టుడు, మాడ, అదం యు మా కనసరములేను. సింధుదేశమును బొంబయి రాజధానినుండి విడదీసి క్వరంతముగ తన యభివృద్ధిని జూచుకొనుటకు వీలుగలుగ జేయవలెనని కొందరునుచున్నారు.

క్రిమినల్ ట్రైబ్యునల్

బొంబయి రాజధానిలో యీ నేరములను జేయు జాతుల సంఖ్య నిరుటికంటె ఈ ఏడు పెరిగిపోయినది.

అధిక పరిస్థితుల అసౌకర్యముచేతను స్థలముచాలకపోవుట చేతను ఈ గౌతులకు స్థలము నిచ్చుటకు బొంబయి ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించిరి.

బొంబయిలో వీరున్నచో వీరు రాత్రివేళల అధికారులకు తమ జాడలను తెలియజేయ నవసరము లేదు అందు చేత ఈ ఏర్పాట్లకు తీసివేయుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. నెలలు గిన్నె మెంటువారు దీనినిగూర్చి యోచించెదరు. చిల్లర నేరములకు వీరేకాలకులు. వీరు ఒక్కచోట ఉండకపోవుటచే వీరిని పులికి చుటకు వీలులేదు. మోటుపనులపైపు ఇతిరవృత్తులు వీరికి తెలియవు. వీరిపుడు మంచినలనుగూడ నెన్నుకొన్నటుల తెలియుచున్నది సహకారసంఘములు చక్కగ పని చేయుచున్నవి.

ప్రభుమి విద్య బాలికాబాలకులకు నిష్పంధము నెట్టిల్లెంటు బాలికాబాలకులకు వీరునర్హకముగూడ జేయచున్నారు. ప్రభుత్వకార్యాలయములను పట్టుటకు గుత్తగొనిరి. అడవినికొట్టుటకు గుత్తగొనిరి ప్రభుత్వమువారి అధ్యాప్తులతో పని లేకపోయినది. దీని కంటికు పరపతిగంఢములు కారణములు. అన్ని నెట్టిల్లెంటులోను 12 ఏండ్లు వచ్చినతరువాత పాఠశాలను విడలుటకు ఏర్పాటులు చేయబడును.

టిప్పరీ పట్టాకొనబడుట

ములా, పలుకులు వగైరా అన్నియు దొరకును.

దేశీయ వార్తలు

లోకమాన్య ని నిర్వాణము

లోకమాన్య బలవంతరావు గంగాధర తిలకు మహారాజు ద్వితీయాధ్యక్షత్వము 1-వ ఆగష్టు 1922

దేశమునం దన్నిచోట్లను సభలు - ఊరేగింపులు

చెన్నపురి దేశీయసమాజ మందిరమున సభ - రాజమండ్రిలో సభ

కలకత్తాలో విక్రయనిరోధము - శిక్షలు

నర్సేంద్రనారాయణ చక్రవర్తిగారిపై కేసు

మూర్తీ సత్యాగ్రహ నాయకులను ఎరవాడ చెరసాలనుండి వదలుట - స్వాగతము

దేశీయ ఖిలాఫతు మహాసభ - సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని జరుగును

లోకమాన్యని వర్ధంత్యుత్సవము

రాజమండ్రివరము

లో అఖండతే భక్తులతో జరిగెను. రాజమండ్రివరము వరకు బాతీయపాతకాల శక్తిమహారు ఉదయమున ప్రార్థనలు పలికిరి. బాతీయగీతములు పాడిరి. వద్దూ అన్నపూర్ణయ్య, ప్రకాశరావుగారు లోకమాన్యని తీరికచాలియేయగూర్చి సవిస్తరముగా మచ్చటించిరి. విద్యార్థులందరూ ఆయన (లోకమాన్య) అవలంబించిన మార్గమును దోడ్కొనలేని హెచ్చరించిరి. స్వరాజ్యపతాకములతో వీరందరూ బహుశబ్దమునాకేరి సాయంత్రము వర్తకసంఘమువారు గొప్ప ఉత్సవమును జరిపి లోకమాన్యని, మహాత్ములవలన పూలచేయులతో నలంకరించిరి. స్వరాజ్యపతాకములు విరాజిల్లుచునే యుండెను. బహుశా నభిషేకించుటకు రాజమండ్రిరావు దివ్యూటీ పోలీసు నూపరింపెడెంటు సుబ్బాబెడ్డిగారు 4 స్వరాజ్యపతాకములను బలవంతముగ లాగివేచిరి. కాని తేజుబామే రివ పతాకము వెలకొల్పబడెను. నభిషేకించుట, దివ్యూటీ నూపరింపెడెంటుగారు అధికారసంబంధముగ దిస్తును ధరించలేదు. పాతలు ధరించు వస్త్రములనే ధరించిరి. మూడియంతోటూ గోపురసభ శ్వాసవాది బాపనయ్యగారు యధ్యక్షత్వంకం జరిగెను. ప్రభుత్వమువారి పట్ల లోకమాన్యకు పూర్తి అసహాయాద్యవర్తనలను కావే నెయ్యి దేశము అసహాయాద్యవర్తనలను జాతీయ చా మహానుభావుడే యుయ అన్నపూర్ణయ్యగారు తనవ్యక్తింపిరి. గుంటూరులో కట్టుడిన 350 మంది సూర్య సూర్య ప్రస్తావించిరి. లోకమాన్యని జీవితమును మన మందరము అదృష్టప్రాయముగ సుంచుకొని ఆయన అవలంబించిన మార్గమును దోడ్కొనలేని కనపర్తి శ్రీరాములు గారు హెచ్చరించిరి. బోధపాటి రామలింగమువారు ప్రజలందరూ ఖద్దరునే ధరించవలెని తేజుకొనిరి. పాలకోడటి గురిమూర్తిగారును, అధ్యక్షులును మనమందరము పరిభ్రాత్యుతోడను, నిమ్మ పంటభావములతోడను పనిచేయవలె ననిరి. (తంతి)

లోకమాన్య స్మృతి

ద్వితీయాధ్యక్షము

పూనా నగరము

ఆగష్టు, 1 వ తేదీ లోకమాన్యని ద్వితీయాధ్యక్ష పర్యవేక్షణ మగుటచే ప్రత్యేక స్మృతి సంచికలను కేసరి మహారాజు ప్రతికలు ప్రకటించెను. దేశీయము యధానుకూల అసహాయక విధానము (రిస్పాన్సివు శాసనో ఆశయము) కలంబింపవలె నని మహారాజు ప్రతికలో విశేషచంద్రపాలు, ఖద్దరే, బాప్టిస్టా, మాండలికుగారు మున్నగువారు వ్రాసిరి.

లాహోరు

1 వ తేదీ ఉదయమున రాబి నవీరమున వేలకొలిది పాతలు సమావేశమై నడియందు పూజయేసరించిరి. స్వరాజ్య సిద్ధిని మహాత్మునికి అత్యుకాంతిని గోరుచు హిందువులు, సిక్కులు, మహమ్మదీయులు మున్నగు సన్ని మతములవారును ప్రార్థనలు గావించిరి. పిమ్మట సన్నము మరయుడున్నను కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు కలంబింపవలె యిరియకును కొన్ని కందలనుండి స్త్రీలును బాతీయగీతములపాడుచు తిలక మహారాజుకు జను జను జయధ్వనుల నొనరించు విధులకెంత తిరిగి. 1 వ తేదీ క్లాతి ప్రాధానములో సభజరుగును. లోకమాన్యని జీవితమునుగూర్చి యుగశ్వాసము తియ్యబడును.

బొంబాయి

1 వ తేదీని లోకమాన్యని ఆర్టికొన్ననము బొంబాయిలో జరుపబడెను. అన్ని కేటలనుండియు ఊరేగింపులు బజలు జేరెను. భజనలు చేయుచు సన్ని కేటలవారును చాపాటి సముద్రతీరమున చేరి సముద్రస్నాన మొనరించిరి. అచట చాల బహిరంగసభలు జరిగినవి. పెక్కుమంది శాసకులు అహమ్మదిరి. మాడవీనుండి బయలుదేరిన ఊరేగింపు మిక్కిలి పెద్దది. ఆ ఊరేగింపు వీ అమ్మను మహాత్ముడారీ తేగంగాగర్ల శాసకుత్వము క్రింద బయలుదేరెను. కాంగ్రెసు విధానమును సాగించుచు, ఖద్దరును ధరించుదని వీ అమ్మను (ఆలీనాథ దులకల్లిగారు), మహాత్ముడారీ తేగంగాగర్లపర్యవేక్షించిరి. సాయంత్రము 4 గంటలకు చాపాటిలో మహాసభకి ప్రతీక మానవోదధి ఏర్పడినది. ఒక్కటే జనప్రవాసము. మిల్లుపరిశాంత్ర సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెను. హిందువులు మహాత్ముడీ యులు ఎల్ల జాతుల వారును ధరించు కేటలు ఎల్లవారును వచ్చిరి. మిల్లులో మామూలుగా పని ప్రారంభమైనది. టెక్స్టయిలుమిల్లు పనివాండు మిల్లలకద్దకు వచ్చిరి గాని లానికొక తక్కిన మిల్లులకద్దకుపోయి బోధించి అన్ని మిల్లులలోను పని శాస్త్రయేయించిరి. అల్లరులు జరుగలేదు.

కలకత్తా

అసహాయవాదులు కలకత్తా నగరమున 1 వ తేదీని ఉత్సవముచేసిరి. ఉదయమున చాల ఊరేగింపులు జరిగెను. మధ్యాహ్నము ప్రజలన్నము మరయుచు బహిరంగసభ జరుగలేదు.

తంజావూరుమండల మహాసభ

తీర్మానములు

- (1) ఈ సభవారికి గాంధీ మహాత్మునియందు సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదు. మహాత్ముని విధానమునే కొనసాగించెదము. (2) కారాగృహమున కేసరియలకు మహాత్ముని, దౌర్జన్యమునకు గడంగనందులకు కేసరియల నిఘనా రభిసందించుచున్నార. (3) ఎన్. దండపాణిశిర్క, భవానిసింగు, కంకట్రామయ్య, చక్రవర్తి అయ్యంగారు, మహాత్ముని యిష్టాన, గయజుద్దీన్ సాహెబు, నుబ్బుక్కా, మహలింగ శిర్కగారు మావిన త్యాగమునకు సభవారిభిసందించుచున్నార. (4) కృష్ణి ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారనుమతి కొనగవలెను. (5) హిందూ మహాత్ముడీయ మైత్రి బాగుగానున్నది (6) ప్రత్యుపామునకు శాట్లమునై నాలుకడుకలెను. ఖద్దరును హెచ్చుగా నేయవలెను. ఆందరును ఖద్దరునే ధరించవలెను. (7) అన్ను శిర్క తన తొలగింపవలెను. నిమ్మ జాతులను ధరించవలెను. (8) మద్యపానమును నిరోధింపవలెను. (9) యజమానులు తాడి కొట్టించెట్ల కట్టుగీత కొనుగొడదు. (10) కట్టుగీయు కృత్రిమాని యితరకృత్తుల నవలంబింపవలెను. (11) కట్టుసారా వెలంపాటలు పాడవలెను. రహస్యముగా యిలారా చేయవలెను. వాని నమ్మవలెను. (12) ప్రతిగ్రామమునను లంటిక దళముల నేర్పబుపవలెను. అసహాయక కట్టుసారా గు కాణము అవద్దవి క్రయనిరోధమును కాంతముగ జరుపవలెను. (13) బాతీయవిద్య నభివృద్ధికొందింపవలెను. అనుతీర్మానము లామోదింపబడెను. మరుచటిసభను మంధకొణమున జరుపవలెనని శ్రీమాత్ కే రాజమండ్రియ్యగారు (ఉపాధ్యక్షుడు) ఆహ్వానించెను. 31 వ తేదీ క్లాతి 8 గంటలకు సభ ముగిసినది.

ఖిలాఫతుసభ

31 వ తేదీ క్లాతి 8-20 కి ఆ కాలోనే మార్టిన్ బాబూలాసాహెబు (వానియంతాడి) శాశి అధ్యక్షత్వంకం ఖిలాఫతుసభ జరిగినది. కొన్ని తీర్మానము లామోదింపబడెను. ఒక ఖద్దరుట్టును కేటములో 100 మాపాటులకు కొనిరి. క్లాతి 9 గంటలకు సభ ముగిసినది.

మహారాష్ట్రనాయకుల విడుదల

పూనాలో స్వాగతము

ఊరేగింపు

మూర్తీ సత్యాగ్రహమున సంధ్యమున కరిగెడు కేసు జడిన తే. ఎస్. కరండీకర (కేసరి) కేసును సంపాదకుడు) దాక్తురు పాల నూలు గార్లను మరీ నలుగురు కలంబింపట 1 వ తేదీని ఎరవాడ చెరసాలనుండి వదలిరి. కెల్కరు, గోకే, లహవారి, తిలకవాను, అవటేగార్లును భారత సేన కలంబింపటను చెరసాలకడ కేగి వారికి స్వాగతమునంగి పుచ్చునలలుచేసి ఊరేగింపుతో నగరమునకు గొనివచ్చిరి. కేసరి, మహారాజు ప్రతికల కాశ్యాలయముల దును, తిలకు పాతకాలలోను, సత్యాగ్రహకార్యాలయమునందును భారత సేవానికేతనము నందును తొలూలము లొనంగబడెను.

కలూబా మండల కాంగ్రెసు సంఘము

పాతకాలలను, శ్వాసయస్థానములను, శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని ప్రకటించెను. కలంబింపట ప్రమాణిబంధనలలో సాధ్యములైనవానిని తీ: చేయవలె నని కలూబా కాంగ్రెసుసంఘ ప్రతినిధులు ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘమువారికి తెలిపిన విషయములను సవరించు నాపపాదించబడిన తీర్మానము నుచేల కాంగ్రెసు సంఘసభలో నామోదింపబడెను.

కే. తంగమిరానుసాహెబుగారు

చెలసాల నిబంధనల నత్తిక్రమించినందులకు కత్తిసత్తికి వి. కే. తంగమిరానుసాహెబుగారు మధుర చెలసాలలో 657 క ఖయదీగానున్నాడు. ఉద్యోగుల వృత్తిరవలకు కృతి కేసుగా నెత్తు గాంధీ జయ అని కరువుగా కరువుయందెను ఇతరులను ప్రోత్సహింపవలెను. తాను భోజనమును మాని ఇతరులను ప్రోత్సహింపవలెను అని ఆతనిపైని కేసుచేయగా ఒక సంవత్సరము కేసు కత్తిచేయబడెను.

మూల వలంబింపులకు నోటీసు

ఖిలాఫతు జెమయమున కన్నపురి పులియంతోపు మహాత్ముడీయలలో కెనుకత్తి తేప్పడెను మహిళల బాంటికి భంగముకలుగనున్నదనియు వారు తెలిసినకాన మిరారు 2-8-22 క తేదీని పలు 11 గంటలకు తప్పుకొనవలె ప్రాచీ:కుల నేల యయ్యక్కరలేదో తెలుపవలెనని 107 క్రింద 21-7-22 క తేదీని చెన్నపురి ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు మూల వలంబింపుల కెప్పను ఆజ్ఞులు:హి:మా:ను, మహాత్ముడు జడిగ, ఆజ్ఞులు కజాకు (రహిమాను శాశి సోదరుడు) గార్లకు నోటీసు పంపెను

చెలసాలలో రాజకీయభైదీల

సదుపాయము

శాసనసభ్యులును ఉద్యోగులును

భిన్నాభిప్రాయము - గురి

మైయుప్పటిక పరిచేవనము

చెరసాలలో రాజకీయ ఖయదీల సదుపాయములను గూర్చి బొంబాయి శాసనసభలో విశేష చర్చజరిగినది. "శాసనసభ్యులలో హెచ్చుమంది ప్రభుత్వముతో కేటీభింపవలెను. ప్రజల అభిప్రాయములకు కృతీకేసుగ దొరకవలెనని ప్రస్తావించుచున్నారని యీ చర్చకుల నెల్లడియగుచున్నది. ఇది చాల అసభ్యకముగా ననవలెను మును నెప్పుంకేయముగా ప్రభుత్వ విధానమును ప్రకటించి దొ:త:మువారి విపరీతాభిప్రాయమును కట్టుకొనే తొలగించవలెనని మైయుప్పటి ఇంజియా ప్రతిక పరిచేవన మొనరించినది.

నృసేంద్రనారాయణ చక్రవర్తిగారిపై కేసు

అసహాయవాది యగు నృసేంద్ర నారాయణ చక్రవర్తిగారు 'దేశమాత ఆజ్ఞ' అనురాజ్యోపాసకపత్రికమును ప్రకటించెనని కలకత్తాలో ఆయనపై కేసుచేసిరి. ఈ కేసు 1 వ తేదీని విచారణ జరిగినది. 124 ఏ క్రింద నేరస్థాపన చేసిరి. ముద్రాయి వాదింపలేదు. వెటకే కేసు విధింపవలెను. 8 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

కలకత్తాలో విక్రయనిరోధము

కలకత్తాలో విక్రయింపబడుచున్న విక్రయనిరోధమును కలిగించినందులకు 1 వ తేదీని 6 గంటకి కార్యాచరణ వేయబడెను. ఇద్దరికి చెరి యొకరూపాయి, నలుగురికి చెరి 10 రూపాయలు ఖర్యానాజేసి, 19 రూపాయలు చెల్లించనివో ఒకవెల విడిచెను 1 రూపాయనిత్యానితో నాణ్యంకాలముగరకు కొట్టుకొనుంజవలెనియను విధించిరి.

ఇది మనశీతోష్ణస్థితుల ననుసరించి పంటలకుఁ బ్రాజా
ధారము. చంద్ర, పురఁ డెందులవననే యొకపొదగలశాఖయు
ద్యోగుల నివాసమిదియునుట మనశ్శాస్త్ర్య మొదలించి
పోదు. భూములు కొలుచుట కాలువలు, తూములును రైతుల

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(1045)

కలరా బోషధములు

మాకలరామందులు అనేక మునిసిపాలిటీవారిచే పొగడబడియున్నవి.

ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యపయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు

శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహింఁచెను:

1045-3

మామందులు కలరా తేదినయే నమృతమృతము. యేమి అనేక వేలజనలకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలిసికొని యున్నామనట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులఁజూత అందఁజూతును, గర్భిణి స్త్రీలకు కూడ వీరినపయోగింపవచ్చును. ఇతరచుందులవలె నివి మూత్రమును బంధించుట మొదలగు దుష్ఠణములకు చోటివ్వవు.

కర్పూరాద్యరిష్టము 6 బేనుల సీసా ర్పు 0-12-0 } కలసి ఒకస్ట్రెయి ర్పు 1-2-0
విఘ్నాచి సంజీవని మూత్రము 12 0-6-0 }

తంబిడిలానము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. '41, ఆచారప్పక విధి మద్రాసు.

బొగ్గు వులు ను వాయువు (Carbonic acid Gas)

అన్నివిధము లయిన ఏరేకుడ్ వాటర్లు తయారు చేయుటకు ఉపయోగించునది.

చెన్నపురి గవర్నమెంటు కెమికల్ ఎక్సామినర్వల్ల గ్యాసు శుద్ధమైన దని యోగ్యతాపత్రము పొందబడినది.

సోడావాటర్ మిషనులు

ప్యారి అండు కంపెనీవారిక సబ్ కంట్రాక్టరులు లేరు గాన వలయువారు క్రింద కనపరచిన విలాసమునకు నేరుగా వ్రాసుకొన్నయెడల అర్హుల సప్లయిచేయబడును.

ప్యారి అండ్ కంపెనీ, మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్,

ఈస్ట్ ఇండియా డిస్ట్రిబ్యూషన్ లండ్ మార్కెట్ ఫాక్టరీస్ (లిమిటెడ్) నెల్లికుప్పం.

(దక్షిణ ఆంధ్రాను జిల్లా)

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగగోళమునకు మలయ

కద్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చి, అను చూడ విధముల నె యోగము ను చూడ భూటలలో మాన్యును. స్త్రీల యొక్క వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజవేదము, (1251) చర్మ 14 వెల 2-4-0

గంధర్వ పార్వతి, రాయవరం. (గోపాలవరజిల్లా)

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమజ్జబడ్డ కత్తులు.

ప్రతిదినము వందలు ఖర్చు.

(8785)

ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానివిలువ మీకే తెలియ గలదు.

వెల 5-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు.

ఇంకను తక్కువ ధరలవి గాని, ఎక్కువధరలవి గాని కావలసిన యెడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజీ వరైరా వేరు.

భారతవస్త్రభవనము - బెజవాడ.

తామర, డోబీసు తీట

మొదలగు వాటికి శాస్త్రోక్తముగా నూతన వద్దతి ననుసరించి కరి పెట్టబడినవి.

ప్రోటల్ ద్రావకము

(ప్రోటల్ ఆయింటుమెంటు)

ప్రోటల్ సోపు

గుడ్డలకు తగిన మఱక పడదు. దీర్ఘ కాలమునుండి ఉన్నవి కూడత్వరలో మాయమైపోవును.

మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీసు (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం. 1208, మదరాసు

ఇ సా న థె లె

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన బోషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక ఆటంకపరచుటకై ఉపయోగం. సాయంకాలములందు పూటకు ఒకమాత్రం తీసుకొనవలెను.

అ సా న

తిమిరువాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛికో యొక్కతీయే. నమృతమైనట్టి మందుల దుకాణం

మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్)

Esanafale. ఇండియా, బర్మా.

ఆతంకని గ్రహ బోషధాలయం

స్థాపితము 1881 సం॥

ఈ బోషధాలయపు ప్రసిద్ధి జెందిన ఆతంకని గ్రహ మాత్రాలు

వీటిని నేవించి మేలుపొందిన అనేకులు పలుమారు విడవక కోరుచున్నారు. గాన ప్రతిఫలము మీరు కూడను పొందవలెను అనుట చూకోరిక - ప్రస్తుతం. తపాలు ఖర్చులు కూడను కోరిక పంపబడు మాయొక్కజాబితాలకు గాను దయచేసివాయుడు.

ఆతంగని గ్రహ బోషధాలయం

(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేడి.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుకలిగి నువాసనగా నుండును. తాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు జ్వరము, స్నిహితము, కడుగు, ఉబ్బరము, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోషములు, మొదలగు అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది వజ్రాయుధముకలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-2

200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0.4-0; డబ్బె సీసాలు రు. 2-8-0

వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికై వారు 0-6-0.

పి.సి. ఏ. ఆంధ్ర కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేసి. నెల్లూరుజిల్లా

ప్రకటన

కురుక్షేత్రనంగ్రామము.

1922-28 సం॥ ఇంటర్మీడియేటులకు పఠనీయ గ్రంథము. ఇందు బాండ్పులకు రాజ్యాధికారము లేమి నిర్ణయించబడినది. వెల రు 1-0-0.

శంబుకవధ (నాటకము)

(ఉత్తరరామచరిత్ర)

రామానుజమునై నభ్యుదయమును వివర్ణము. ముప్పది పుటల పీఠిక.

రామానుజ యుద్ధ కాలము నిర్ణయించబడినది. వెలుగునూ మూలనాంశములు సవిమర్శముగా బెలుపబడినవి. రామానుజునికథ నెఱిగినవారిల్లఁ జదువదగినది. వెల 0-12-0.

కలయవాడు: రైతు ప్రెస్, మూడిన్ పేట, తెనాలి. (గుంటూరుజిల్లా)

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, నాటకములందు, ఇతర కుభ కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు తగిన మొనటిరకం బంగారు ఉంగరములు,పువ్వురాగములుచేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, ఆర్డర్, పీలు, హాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి నగలు తయారుచేయుడి అవ్యక్తమునకు నిర్దమగానున్నవి కృత్రికరముగా లేవున్న వాపసు తీసికొని కైక్ మిచ్చెదము.

లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెనీ,

(191) 18/233, వైనాబజారు, మద్రాసు.

(3081) "కత్తికట్టలు"

ఇద్దకత్తి కట్టి గజము పొదుకు గలవి. పొగడెను. 1-కి రు 4-8-0.

దబను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులుకూ కలయువారు జగదల్లో ఒకరూపాయ అద్దాము పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

నెల్లూరు. (గోపాలవరజిల్లా)

లిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు: "ఇండస్ట్రీ" నెల్లూరు.

bu Chetty Street MADRAS.